DENGÊ KOMKAR

Sal : 7
Wext : 13.12.1985
Hejmar : 81
Biha : 1 DM

KOVARA FEDERASYONA KOMELÊN KARKERÊN KURDISTAN LI ELMANYA FEDERAL

PAZARLIK

Türkiye ile F. Almanya arasında ötedenberi 1986 Aralık başında yürürlüğe girecek "Serbest Dolaşım Hakkı" konusunda pazarlıklar sürüyor. Kohl hükümeti, bu hakkın yürürlüğe girmesiyle, "yeni bir Türk akınının" başlıyacağını ileri sürürek karşı çıkıyor. Bu konuda Özal'ın da desteğine sahip.

Özal, bu haktan vazgeçebileceğini, ancak buna karşılık bir tüccar edasıyla, bedel istediğini pekçok kez dile getirdi. Çeşitli düzeylerde yapılan görüşmelerde, daha çok serbest dolaşım hakkının fiyatı tartışılıp biçiliyor.

Geçtiğimiz hafta iki devletin delegasyonları arasında yapılan görüşmelerde, her iki tarafın görüşleri ve kozları ortaya çıktı. Askeri ve ekonomik yardımların öncelikle ele alındığı bu görüşmelerde, tüm pazarlıklar Serbest Dolaşım Hakkı gözetilerek yapıldı.

F. Almanya, Türk tarafının isteklerini gözönünde bulundurarak, geçtiğimiz günlerde 1986 yılı Savunma Bütçesi'nde Türkiye'ye 900 milyon marklık bir ek askeri yardım ayırdı. Ayrıca 150 Leopard I tankı verme önerisinde bulundu.

Tüm bunları az bulan Türk tarafı, Leopard I yerine, 150 adet daha yeni olan Leopard II tankı ve 40 adet Tornado uçağı talep ediyor. 40 adet Tornado uçağını krediyle isteyen Türk tarafın buna karşılık Anadolu'nun göbeğini Almanya'nın başını derde sokan "Gürültülü uçuşlar" için tahsis edeceğini vaadediyor. Ayrıca burayı NATO'nun tank ve uçak manevraları için de kiraya verme önerisinde bulundu. Bu öneri, F. Almanya Savunma Bakanı tarafından destek gördü; O Brüksel'deki NATO Savunma Bakanları toplantısında diğer NATO ülkelerinin de bu işe ortak olmasını önerdi. Çünkü bu uçuşların sağlanabilmesi için, yaklaşık 200 milyon marka ihtiyaç duyulmakta.

Evet işçilerimizin hakları üzerinde böylesine kumar oynanıyor. Türkiye Serbest Dolaşım Hakkı'ndan vazgeçecek, buna karşılık silah, silah ve yine silah alacak. Hem de açlığın, işsizliğin ve yoksulluğun kol gezdiği bir ülke için..

Bu silahlarla kimi ve neyi savunacak Türkiye?.. Açları, zindanlarda yatan onbinleri, işsizler ordusunu mu? Yoksa yoksulluktan, açlıktan yavrusunun karnının doyurmak için namusunu satanları mı savunacak? Koca bir hayır.. Türk devleti, emperyalizm için "karakol"luk görevini yürütecek; Koçları, Sabancıları kollayacak. Bu silahları, Türk ve Kürt halklarına, onların ilerici güçlerine karşı kullanacak.

Türkiye'ye verilecek LEOPARD Tankları

İşte emperyalizme ve onun saldırgan örgütü NATO'ya uşaklık ve bekçiliğin yeni bir örneği. Anadolu'nun göbeği emperyalizmin saldırgan emellerine, NATO manevralarına peşkeş çekiliyor; bir çiftlik gibi kiraya veriliyor. Kürt ve Türk halkları, gürültülü alçak uçuşlara, baskıya, zindana ve açlığa layık görülüyor. İşçilerimize serbest dolaşım hakkı çok görülüyor. Bir Alman televizyonu veya buzdolabı Türkiye'ye, Türkiyeli bir işçinin Almanya'ya girmesinden daha rahat giriyor; daha fazla hakka sahip.

F. Almanya'da yürürlüğe giren yeni vergi yasasıyla işçilerimizden daha fazla vergi alınacak. Askerlik için bedel adı altında yaptıkları soygunla yetinmeyenler, şimdi de yeni çıkan ve Türkiye'de 1875 lira (9 mark) karşılığında verilen pasaportlar için burada 102 DM alıyorlar. Soygun üstüne soygun yapıp işçilerimizin sırtından milyarlar vuruyorlar.

Bütün bu haksızlıklara, bu insanlık düşmanı politika ve muameleye, bu soygun ve talan yöntemlerine karşı isyan etmekten başka daha onurlu bir eylem düşünülemez.

Wallraf'ın "EN ALTTAKİLER"i ve EN ÜSTTEKİLER'İN MARİFETİ

Günther Wallraf ın "En Alttakiler" kitabı şimdiye kadarki rekoları geride bırakıyor. Daha şimdiden F. Almanya'da bir milyona yakın satılmış durumda. Geniş kamuoyu, basın-yayın bu kitabı tartışıyor; okullarda, işyerlerinde, sokakta, mahallede ve evlerde "En Alttakiler" konuşuluyor. Geçmişte okuma gecelerine gelenler parmakla sayılırken, Wallraf'ın peş peşe düzenlediği okuma gecelerine katılım binden aşağı düşmüyor. Kitabın etki ve yankıları sadece Federal Almanya ile sınırlı kalmıyor. Birçok Avrupa ülkesinde de, kamuoyu kitabı tartışıyor; o ülkelerin dillerine çevrisi yapılıyor.

Neyi konu ediniyor bu kitap? Kimdir bu Wallraf ve bu işle kime hizmet ediyor? Bu denli ilgi nereden kaynaklanıyor? Kimler karşı, kimler taraf? Bu sorulara özet olarak yanıt vermenin yararı var sanıyoruz.

"En Alttakiler" kitabı, Federal Almanya'da yaşıyan yabancıların, özellikle kaçak işçilerin dramını anlatan dökümanter bir eser. Kitap şimdiye kadar kamuoyunda az bilinen yeraltı dünyasının insan ticaretini, büyük tekellerin çirkin metodlarını, politikacıların yabancılarla alay edici tavırlarını, özellikle Kohl hükümeti döneminde artan yabancı düşmanlığının boyutlarını, yabancıların içinde bulundukları zor koşullardan ötürü ağır, kirli ve tehlikeli işlerde hayatları pahasına en düşük ücretle nasıl çalıştırıldıklarını gözler önüne seriyor. Wallraf, sadece bunları gözler önüne sermekle kalmıyor; o bunları bizzat yaşıyor. Türk kılığına girerek, hayatını tehlikeye atarak 2,5 yıl boyunca ağır ve sağlığa zararlı işlerde çalışıyor. Horlanıyor, itilip-kakılıyor. Yabancı olmayı acı bir biçimde tadıyor. Onun eserine güç katan, ilgiyi arttıran önemli nedenlerden biri budur. Yaşadıklarını, gördüklerini gizli kamera ile filme alması ise, yazdıklarına inandırıcılığı arttırıyor.

Wallraf kitabıyla bütünleşiyor. "En Alttakiler"de yazar ve eseri diye iki ayrı olgu yok. Bu da ilgiyi arttıran diğer bir neden oluyor.

Wallraf geçmişte de buna benzer çalışmalar yaptı, kitaplar yazdı. Örneğin parababalarının sözcüsü, dev tekellerin avukatı şu meşhur "Bild" gazetesine kimlik değiştirerek muhabir olarak girmiş; onların düzenbazlıklarını açığa çıkarmıştı.

Tutarlı bir demokrat ve başarılı bir yazar olan Wallraf, bu çalışmalarıyla sömürü düzenin gizli-saklı yanlarını usta bir biçimde sergiliyor, teşhir ediyor. İyiden, ezilen ve sömürülenden yana tavır koyuyor. Elbette bunu yaptığı için gericilerin, parababalarının, insan tacirlerinin saldırılarına hedef oluyor. Nitekim bu çevrelerden son kitaba karşıda büyük tepki var; mahkeme kararıyla kitabı toplatmak için girişimlerde bulunuyorlar. Ancak Wallraf bu konuda da usta biri. Wallraf'ın "En Alttaki-

(Devamı Sayfa 15'te)

IRKÇILIĞI KİM YAPIYOR?

Federal Almanya'da özellikle Ortak Pazar üyesi olmayan ülkelerden gelen yabancı işçilere yönelik son yıllarda bir yıldırma politikası almış gidiyor; ırkçı baskıların, saldırıların ve sınırlı haklarını kısıtlama girişimlerinin arttığı bir dönem yaşanıyor. Aynı durum kapitalizmin derin bir bunalım geçirdiği diğer pekçok Avrupa ülkesinde de görülüyor.

Gerici çevreler, onların sözcüsü politikacılar ve basın, sık sık yabancı işçilere yönelik ırkçı eylemlerin, ön yargıların sokaktaki sade vatandaş veya yabancılar tarafından yaratıldığını öne sürüyorlar. Böyleleri, Alman Sendikalar Birliği DGB'nin Gençlik Örgütü ve onun yayın organı "RAN" Dergisi'nin geçtiğimiz aylarda yabancı düşmanlığına ve ırkçılığa karşı "Arkadaşıma Sataşma" kampanyasını destekleyenler arasında yer alıyor. CDU'lu politikacı Kurt Biedenkopf, konuya ilişkin "Ran" Dergisi'nin özel sayısında şöyle diyor: "Alman ve yabancı vatandaşları birbirine yakınlaştırmaya katkıda bulunacak böylesi bir girişimi selamlıyorum. İşyerlerinde, sokakta ve kahvelerde yabancı düşmanlığına karşı çıkmak hepimizin görevidir."

Açık konuşuyor, Bay Biedenkopf.. Ona göre, yabancı düşmanlığı sokaktaki ve kahvedeki vatandaş, ya da işyerinde çalışan insanlar tarafından yaratılıyormuş!. Bu düşüncede olan yalnız Bay Biedenkopf değil; Cumhurbaşkanı Weizsaecker ve daha niceleri var...

Bunlar, sorunun asıl nedenini gizlemeye çalışıyorlar. Bu Baylar da yabancı düşmanlığının ve ırkçılığın asıl nedenlerinin; işçi ve emekçi aleytarı politikaların, yabancılar yasası vs. olduğunu iyi biliyorlar. Ama gerçekleri söylemek işlerine gelmiyor.

Aşağıda vereceğimiz birkaç örnek kimlerin ırkçılık yaptığı konusunda ipuçları veriyor:

"Yabancılara ihtiyacımız var. Ama, Alman olmayı hazmetmeyenlerin burada uzun süre kalmalarına izin verilmemelidir." (Hessen Eyaleti İşverenler Örgütü'nün broşüründen) Bunun adına zoraki assimilasyon denir. Yani yabancıya, ya defol git, ya da Alman ol deniyor.

Daimler Benz firması basın bürosu da şu açıklamada bulunuyor: "İsabetli bir biçimde Almanlar işe alınarak yabancıların Sindelfingen'deki işletmelerde artması önlenmelidir". İnsanın aklına Güney Afrika geliyor.. Önce ucuz işgücü olarak işçileri getirip çalıştır, sonra da kov anlayışıdır bu. İşçileri bölme, birbirine düşman etme çabasından başka bir şey değildir.

'Misafir işçiler ülkemizde misafirlere yakışır biçimde davranmıyor, grevci ve radikal tavırlara giriyorlar." (Joachim Vetter, Kuzey Hessen Metal İşverenelri Birliği Başkanı)

Patronların sözcüsü Vetter'e sormak gerekir: Yabancı işçilere nasıl bir misafirperverlik yaptınız da, onlar da misafir gibi davransınlar? En kötü işlerde, en ucuza çalıştırılan ve temel insan haklarından yoksun olarak yaşıyan yabancılar misafir değil, köle muamelesi görüyorlar. Vetter, işçilerin yasal bir hakkı olan grevlere katılmasını hazmetmiyor, bundan rahatsız oluyor.

Sorun açık. Yabancı düşmanlığı ve ırkçılığın asıl nedeni, işçi ve emekçileri sömürmeye dayalı düzen; yabancılara eşit haklar tanımayan, onları ayrımcı uygulamalarla yerli işçilerden ayırmayı amaçlıyan politikalardır..

OSTFRIESLAND KÜRT DOSTLARI KOMİTESİ KURULDU

Federal Almanya'nın Ostfriesland bölgesinde, Aurich, Emden ve Leer şehirlerinde yaşıyan Kürdistanlı yurtseverler, OSTFRİESLAND KÜRT DOSTLARI KOMİTESİ'ni oluşturdular.

Kürt halkının haklı davasını yörede daha etkin bir biçimde tanıtmak, ona dost ve destek kazanmak yörede yaşıyan Kürdistanlı işçileri, gençleri biraraya getirmek, onların sorunlarını çözmede yardımcı olmak, eğitim çalışmalarını örgütlemek Komite'nin amaçları arasında yer alıyor.

Kuşkusuz örgütlü çalışma ve mücadele verilmeden, hak elde etmek, onurlu bir yaşam kurmak, baskı ve sömürüden kurtulmak mümkün değildir.

Ostfriesland'taki Kürdistanlı yurtseverlerin attığı adım doğru ve yerindedir.

KÜRT – ALMAN DOSTLUK DERNEĞİ KURULDU

Düsseldorf'ta uzun süreden beri birlikte çalışma yapan Kürt ve Alman ilericilerinden bir grup, 10.11.1985 günü bir toplantı yaparak Kürt–Alman Dosluk Derneği kurdular. Toplantıda derneğin tüzüğü onaylandı, 2 si Alman, 3'ü Kürt, 5 kişiden oluşan yönetim organı seçildi.

Derneğin amaçları şöyle:

- Kültürel çalışma yaparak Kürt ve Alman halkları arasında dostuğu geliştirmek
- Kürt halkının yaşamını, mücadelesini tanıtmak; onun haklı mücadelesiyle dayanışma göstermek;
- F Almanya ve Düsseldorf'ta çalışan Kürdistanlı işçilerin sorunları hakkında kamuoyunu bilgilendirmek, bu sorunların çözümünde yardımcı olmak;
- Aynı ve benzer amaçlı örgüt ve kuruluşlarla, özellikle KOMKAR ile birlikte çalışma yapmak.

HALKLARIN KARDEŞLİĞİ

Betzdorf'ta ilk kez Almanlar ve yabancılar birlikte, 19.10.1985 tarihinde, yabancı düşmanlığına karşı bir gece düzenlediler. Gecenin açılışı, altı değişik dilden yapıldı. Kürdistanlılar adına yapılan açılış konuşmasında; F. Almanya'daki yabancı düşmanlığı, faşist Türk cuntası ve kukla Özal hükümetinin Kürt halkına karşı sürdürdüğü barbarca savaş dile getirildi.

Küçük yaştaki oyunculardan oluşan folklor ekibi ülkemizin değişik yörelerinden halkoyunları sundular, oyunlarımız ilgi ile izlendi, beğeni kazandı. Bunun yanı sıra, Westerwald AZAD müzik grubu, Kürtçe türküler sundu, coşkuyla alkışlandı.

İspanyol halk dansları gurubu ve Türkiyeli bir müzik gurubunun katılımı ile değişik kültürler biraraya getirilerek halkların kardeşliği pekiştirildi.

Kapanışı AZAD Gurubu, halkımızın özgürlük türküleri ile yaptı. Konuklar kardeşçe, el-ele govend çektiler. Değişik uluslardan gelen 150'yi aşkın konuğun katıldığı gece, dostça bir hava içinde başarı ile sonuçlandı; eylem, yabancı düşmanlığına ve gericiliğe güçlü bir yanıt oldu.

Hollanda : KÜRT İŞÇİ BİRLİĞİ'NİN GENEL KURULU YAPILDI

Hollanda Kürt İşçi Birliği 10 Kasım 1985 günü olağan Genel Kurul toplantısını yaptı. Genel Kurul, devrim şehitleri anısına bir dakikalık saygı duruşuyla başladı.

Gündem oylamasından sonra üyeler YK'nın çalışma raporu üzerinde görüş belirtip, tartıştılar.

Genel Kurul, "Geri dönüş", "Ana dil dersi", "Kürtçe Radyo ve TV yayını", "Hollanda 86 seçimleri", "Eğitim, Yayın ve Kültür" konularına ilişkin bir dizi kararlar aldı. Ayrıca derneğin aylık bir Bülten çıkarması da kararlaştırıldı.

Yeni organların seçimiyle Genel Kurul sona erdi.

DÜNYA DEMOKRATİK KADINLAR FEDERASYONU'NUN 40. KURULUŞ YILDÖNÜMÜ

1985 yılı bir dizi önemli olayların yıldönümüdür. Hitler faşizmi ve Japon militarizminin yıkılışının, Hiroşima ve Nagazaki'ye atom bombasının atılışının 40. yıldönümlerinin yanı sıra, Uluslararası Demokratik Kadınlar Federasyonu'nun (UDKF) da kuruluşunun 40. yıldönümüdür.

Dünya Demokratik Kadınlar Federasyonu İkinci Dünya Savaşı'nın bitiminden sonra, Aralık 1945 de, 41 ülkeden 880 delegenin katıldığı "Kadınların politik, ekonomik, sivil ve sosyal haklarını koruma; aile mutluluğunu ve çocukların gelişimini sağlayacak olan kalıcı barış için çaba sarfetme" parolası altında Paris'te yapılan bir toplantı ile kuruldu. Fransız bilimcisi Eugenie Cotton örgütün genel başkanı seçildi.

Günümüzde 117 ülkeden farklı politik görüşlü, değişik ırk, ulus ve dini inançlara sahip olan 135 kadın örgütünü çatısı altında barındıran UDKF, kadın ve çocukların haklarını kararlıca savunup, barış, silahsızlanma ve ulusal kurtuluş için mücadele veriyor. Bu amaçlar doğrultusunda, diğer uluslararası kadın örgütleri (Pan-Afrika Kadın Örgütü, Uluslararası Kadınlar Birliği vb.) ile işbirliğini de sürdürmektedir.

Birleşmiş Milletler de gözlemci (konsultativ) statüsünde olan UDKF, BM'in uluslararası anlaşmalarında bir dizi etkinlikte bulundu. Bunların başında, 1975-85 yıllarının 'Kadın On Yılı" olarak ilan edilmesinin, yine 1979'da "Kadınların Hertürden Aşağılanmasını Önleme Bildirgesi"nin karar altına alınmasına katkıda bulundu.

UDKF, çok sayıda enternasyonal ve bölgesel Kongreler düzenledi, yardıma acil ihtiyacı olan halklara somut yardımda bulundu. Kısacası UDKF kuruluşunun ilk gününden itibaren barış için mücadele ettiğini, baskı altında olan ve ezilen kadınların yanında olduğunu gösterdi.

DÜNYA'YA BARIŞ, TÜRKİYE'YE DEMOKRASİ

22.9.1985 tarihinde Bremen yakınlarındaki Brinkum'da bir lisede okuyan üç Alman kız öğrenci, okullarında Kürtler ve Yabancılar" konulu bir eylem düzenlediler. Sorunları bir tiyatro şeklinde anlatmaya çalıştılar.

Okul o gün herkese açıktı. Sınıfın dış kapısına 'Dünyaya barış, Türkiyeye Demokrasi", içerde ise ' Politik Tutuklulara Özgürlük, Genel Af" sloganları asılmıştı. Kürdistan'daki yaşam ve F Almanya'daki Kürtler ve yabancıların durumu kartonlar üzerine yapıştırılan yazı ve resimlerle dile getirilmişti.

Üç kız öğrencinin başarılı eylemini şöyle özetlemek mümkün;

Kızlardan biri genel sorunları anlattı, kendi halkının başından geçen olaylarla örneklendi.

Diğeri, Lüneburg'daki Yüksek Mahkemenin bir Kürt yurtseveri ile ilgili işkenceyi iltica için gerekçe görmeyen kararını okudu ve hakimlerin böylesine tüyler ürperten bir kararı, hem de halk adına nasıl alabiliyorlar sorusunu yöneltti. Diğer kız ise televizyondaki bir sunucu gibi haberleri okudu. Bir Türk kadınının hamile olmasına rağmen yurt dışı edildiğini ve hemen arkasından Leydi Diana'nın bir çocuk doğurduğunu, geniş yankıları ile birlikte önemli bir haber olarak verdi.

Kısacası, iltica sorunu, Kürtlere yapılan baskılar, F. Almanya'da yabancı düşmanlığının nedenleri ve Kohl hükümetinin anti demokratik tutumu gözler önüne serildi.

Cenevre Zirvesi sonuçlandı

"Sovyetler Birliği ABD'yle yapacağı yapıcı bir işbirliğinde silahlanmanın durdurulması, varolan nükleer silahların azaltılması, ülkelerimiz arasında güvenli ilişkiler kurulması, yeryüzünde ve uzayda kalıcı bir barışın sağlanması için elinden geleni yapacaktır." *(Gorbaçev'in konuşmasından..)*

Dünyada milyonlarca insanın büyük bir ilgiyle beklediği ve yakından takip ettiği Sovyetler Birliği Komünist Partisi Genel Sekreteri Mikhail Gorbaçev ile ABD Başkanı Ronald Reagan arasındaki zirve toplantısı 19-21 Kasım tarihlerinde Cenevre'de yapıldı. Toplantı, kapalı oturumlarla yürütüldü ve iki günlük görüşmelerden sonra bir basın toplantısıyla sona erdi. Ayrıca iki ülkenin dışişleri bakanlarınca imzalanan bir ortak bildiri de yayınlandı.

Gorbaçev'in basın toplantısındaki açıklamasına göre Zirve'de uzayın silahlanması ve atom savaşı tehlikesi konuları ağırlıkta idi.

Görüşmelerde, SSCB ve ABD'nin bir atom savaşının önlenmesi ve silahlanmanın durdurulması için ortak çaba gösterme doğrultusunda görüşbirliğine vardıkları, yayınlanan ortak bildiride yer aldı. İki ülke arasında geçen Ocak ayında varılan anlaşmaya sadık kalınacağı ayrıca vurgulanıyor. Söz konusu anlaşma, iki ülkenin atom silahlarının oranında yüzde 50 civarında bir azaltma yoluna gidilmesini ve orta menzilli roketlerin sayısının azaltılmasını öngörüyor. Zirve'de kimyasal silahların yasaklanması, Viyana, Stockholm ve benzeri Barış Konferanslarının desteklenmesi gibi konularda da görüşbirliğine varıldığı açıklandı.

Cenevre'de 6 yılık bir aradan sonra iki ülke arasında tekrar diyalog yolunun açılması atom savaşı tehlikesinin arttığı bir ortama denk düştüğü için tüm insanlığı yakından ilgilendiriyor. Durmak bilmeyen silahlanma yarışı ve uluslararası gerginlik bir nükleer savaşın çıkma olasılığını arttırıyor. Uzayın silahlandırılması yolunda ABD yönetimi ve emperyalist tekeller, büyük çabalar içindeler. Bu durum tüm demokrat ve barışseverleri, halkları tedirgin ediyor. Bu nedenledir ki, Cenevre Zirve toplantısı milyonlarca insanın gönlünde büyük umutlar yarattı ve sevinçle karşılandı.

Zirvenin ardından alınan kararlara ne derece uyulacağı akla gelen ilk soru. Bir kere Sovyetler Birliği'nin tavrı başından beri açıktır.

ABD'nin görüşmelerin ardından ne tür bir politika yürüteceği konusunda kamuoyunda haklı kuşkuların ve kafalarda bir çok soru işaretinin olduğu bilinen bir gerçek. Reagan ve çevresi gerçekten kalıcı bir barışın sağlanması için ciddi bir çaba göstermiş değil. "Yıldız Savaşları" Projesinin emperyalist tekellerin zorlamasıyla devam ettirilmesi, bunun en son örneği. Sovyetler Birliği'nin ısrarlı önerisine rağmen uzayın silahlanmaması ve SDİ'den vazgeçilmesi konularında Reagan anlaşma masasına oturmamakta direndi. Savunma Bakanı Weinberger'in zirveden kısa bir süre önce basına yansıyan mektubu, Reagan'ın bu inatçı tutumunun nereden kaynaklandığını açık bir şekilde dile getiriyor. ABD'deki gericimilitarist çevreler barışı sabote etmek için adeta bir yarış içindeler.

Reagan'ı görüşme masasına oturmaya zorlıyan başlıca etkenler, demokratik kamuoyundan, barış güçlerinden ve ABD'nin müttefiki ülkelerden gelen ve gelecek olan protesto ve baskılardı. O, Cenevre'ye tepkileri üstüne çekmemek için gelmişti. Reagan Sovyetlerin somut barış önerilerini ya suskunlukla, ya da demagojik lafazanlıkla geçiştiriyor. Kısaca Reagan ve emperyalist tekeller Zirve toplantısından sonra da kendi bildiklerini okumaya devam ediyorlar

Cenevre Zirve toplantısından sonra da güncel sorunların başında uzayın silahlandırılması ve SDİ-Projesi gelmektedir. Emperyalist çevrelerin bu planları, vakit geçirilmeden boşa çıkartılmalıdır. Bu uğurdaki mücadelede her barış isteyen ve sorumluluk duyan insana görevler düşmektedir. Örgütümüz KOMKAR barış mücadelesinde herzamanki gibi yerini alacak, elinde gelen çabayı sarfedecektir. Barışı sabote edenlerle Kürt halkının ve diğer halkların özgürlüğünü gaspedenler aynı güçlerdir.

CIA Uzmanları Kürdistan'da Cirit Atıyor..

CİA'DAN ÖZAL'A AKTİF DESTEK

CİA'nın ötedenberi Kürdistan'da yoğun faaliyetler içersinde olduğu ve sömürgeci Türk yönetimiyle el ele, halkımıza karşı tuzaklar hazırladığı bilinmektedir. Geçmişte bu amaçla gerek barış gönüllüleri kanalıyla ve gerekse daha başka yollarla Kürdistan'da geniş boyutlu araştırmalar gerçekleştirildi, hazırlıklar yapıldı. Son zamanlarda ise CİA uzmanlarının Kürdistan'a yönelik faaliyetleri bilinen nedenlerle daha da yoğunlaştı.

Bunların başında ise meşhur Paul Henze geliyor. Okuyucular Bay Henze'yi yakından tanırlar. Bu zat uzun dönem CİA'nın Türkiye Masası şefliği görevini üstlenmiş, 12 Eylül öncesinde faşist bir darbenin işbaşına getirilmesi için uygulanan politikanın çizilmesinde başlıca rolü oynamış olanlardan biridir.

Yani bahsi geçen dönemde işlenen cinayetlerin, katliamların 1. derecede sorumlularındandır. Hatırlanacağı gibi 12 Eylül faşist darbesinden sonra Bay Henze hemen bir açıklama yapmış, darbenin çok iyi hazırlandığını, bunun Ortadoğu için uzun sürecek bir model olarak düşünüldüğünü söylemekten geri kalmamıştı.

İşte aynı Henze şimdi Kürdistan'a sık sık geziler düzenliyor, raporlar hazırlıyor, ve Evren-Özal çetesine aktif destek sağlıyor. Bay Henze görüşlerini kendi gerçek imzasıyla açıklamaktan da geri kalmıyor. Örneğin, 30 Ekim 1985 tarihli Amerikan *Christian Science Monitor* Gazetesinde yayınlanan ve "Amerikanın Sesi Radyosu"nun 31 Ekim 1985 tarihli yayınında değinilen yazısı bu çabanın bir parçasıdır.

İlgi çekici olan gerek "göz ameliyatı" olmak ve gerekse Birleşmiş Milletler toplantılarına katılmak üzere ABD'ye giden Başbakan Özal'ın söyledikleriyle, Henze'nin söylediklerinin aynı olmasıdır. Turgut Özal, ABD'de verdiği demeçlerde Kürdistan'da yürütülmekte olan ulusal kurtuluş mücadelesini sadece bazı teröristçe eylemlermiş gibi sunmaya özen göstererek ortada önemli bir sorun olmadığı izlenimini yaratmaya çabalamıştı. Bay Henze'nin tuttuğu yol da aynen böyledir. Kürt halkı üzerindeki baskıya, sömürgeci uygulamalara değinmekten dikkatle kaçınıyor. Bay Henze, Türk hükümetinin bir yandan askeri önlemler alırken bir yandan da "yoğun" bir kalkınma çabası içersinde olduğunu söylüyor. Gene tıpkı Özal gibi. Henze devlet ve özel teşebbüs eliyle alt yapı yatırımlarının büyük bir hızla sürdürüldüğünü, sulama ve enerji üretim amaçlı barajlar inşa edildiğini, tarımın geliştirilmesi için başka türden çalışmaların sürdürüldüğünü belirtiyor. Paul Henze bu arada konuştuğu "Kürt kökenlilerin" ağzından Türkiye'de Kürtlerin durumunun İran ve Irak'takilerden daha iyi olduğunu söylemekten de geri kalmıyor. Çünkü diyor konuştuğu "Kürt kökenli", " ben istediğim yere seyahat etme özgürlüğüne sahibim". Tam da Amerikanvari bir özgürlük anlayışı. Açların seyahat özgürlüğü!..

Kuşkusuz Paul Henze'nin Başbakan Özal'la aynı şeyleri söylemesinin şaşırtıcı bir tarafı yok. Çünkü Kürdistan'da izlenen politika, ABD emperyalistleri ile sömürgeci Türk burjuvazisi arasında ortaklaşa saptanan bir politikadır. Bu bakımdan eğer Paul Henze'nin söyledikleriyle faşist cuntanın söyledikleri arasında bir fark olursa asıl o zaman düşünmek gerekir.

Gene Türk hükümetinin Kürdistan'ı

kalkındırmak düşüncesiyle herhangi bir adım atmadığını, onun tüm çabalarının ülkemizi daha da yaygın biçimde sömürmek, askeri harekâtlara elverişli hale getirmek olduğunu, herkes gibi CİA uzmanları da bilirler. Kaldı ki ne onları ne de Türk yönetimini ilgilendiren Kürdistan'ın kalkınması da değil. Burada üzerinde esas olarak durulması gereken nokta, Paul Henze'nin neden bu dönemde Türk hükümetininkine paralel görüşler yayma çabasını arttırdığıdır.

Dikkat edileceği gibi Türkiye'de yönetimi elde tutan faşist Evren-Özal çetesi, günden güne tecrit olmakta, sıkışmaktadır. Özellikle de Avrupa'da içersine düştüğü durum gözönündedir. Diğer taraftan Kürt halkı üzerindeki baskı ve zulüm politikası da her gün daha geniş çevrelerce öğrenilmekte, demokratik ve barışsever kesimlerce tepkiyle karşılanmaktadır. Bunun Amerikan demokrat kamuoyunun ilgisini de gün be gün daha çok çektiği biliniyor. Diğer taraftan Kürdistan Amerikan emperyalistleri açısından birinci derecede önemli bir bölgedir. Bu yüzden de hem Türkiye genelinde var olan toplumsal huzursuzluk hem de Kürdistan'daki durum Amerikan tekelci sermaye çevrelerini çok yakından ilgilendiriyor. Bu arada gelişmelerin kukla hükümetin başarıya ulaşacağı konusunda aynı çevrelerde giderek tereddüt doğurması ihtimalini de gözardı etmemek gerekir. Oysa Avrupa'da şamar üstüne şamar yiyen faşist-sömürgeci rejime Amerikan emperyalistlerinden sürekli ve yoğun destek gelmesi yaşamsal derecede önemlidir. Gene Reagan yönetimince faşist Türk yönetimine sağlanan desteğe, Amerikan demokrat ve barışsever kamuoyunca duyulan tepkinin büyümesinin önüne geçilmesi, hiç değilse yumuşatılması da aynı derecede önem kazanıyor. Bu, aynı zamanda CİA tarafından Türkiye ve Kürdistan'da çizilen politikanın başarısı için zorunludur.

Bay Henze bu arada Kürdistan'da ortaya çıkan bir takım teröristçe eylemlerin arkasında Suriye'nin bulunduğuna ve Sovyetlerin mali ve politik desteği olduğuna Türk yönetimince inanıldığını da belirterek, Amerikan çevrelerinin dikkatlerini "komünizm tehlikesine" çekmeye, ve Evren-Özal çetesine daha çok destek sağlamaya çabalamaktan da geri kalmıyor.

İşte Paul Henze gibi önde gelen CİA uzmanlarının, barış ve insanlık düşmanı gerici çevrelerin faşist Özal ile aynı ağızdan konuşarak Türk hükümetinin propagandasını yapmaları başlıca bu nedenlere dayanıyor. Bu kendisine daha iyi hizmet etmesi için efendinin, uşağının sağlığına dua etmesine benzer. Ama unutmamak gerekir ki hiç bir önlem, hiç bir tuzak halkımızın ulusal kurtuluş mücadelesinin başarıya ulaşmasını engelleyemez. Türkiye halkları zulüm ve baskı temeli üzerine inşaa edilen düzeni, sahiplerinin başına yıkacaklar.

Federal Almanya ve Batı Berlin Göçmen İşçi Örgütleri Birliği

BAGİV KURULUYOR

İki yıl önce süren kuruluş hazırlıkları sonucu örgütümüz KOMKAR'ın da içinde bulunduğu 11 ulustan 16 göçmen işçi federasyonu, 14 Aralık 1985 Cumartesi günü Bonn'da düzenlenecek kuruluş kongresinde çeşitli alanlarda ortak çalışmayı öngören bir birlik oluşturacak.

Federal Almanya ve Batı Berlin Göçmen İşçi Federasyonları Birliği -BAGİV- adı altında oluşturulacak bu çatı örgütü, öncelikle Federal Almanya'daki göçmen işçi ve ailelerinin sorunlarının çözümünde ortak çalışmayı öngörüyor. BAGİV'in tüzüğünde kalıcı çalışma guruplarının öngördüğü çalışma alanları şunlar:

1- Federal Almanya eğitim sistemi çerçevesinde Alman-Yabancı ayrımını engelleyici şekilde göçmen işçi çocuklarının kültürel benliklerini koruyucu ve toplumsal kaynaşmayı gerçekleştirecek anadilde derslerin uygulanması;

2- Yabancı gençlere Almanlarla şanseşitliği gerçekleştirecek okul ve meslek eğitimi olanaklarının yaratılması;

3- Federal Almanya Anayasası çerçevesinde Alman ve yabancılara eşit hakları sağlayacak şekilde Yabancılar Hukukunun yeniden düzenlenmesi;

4- Halklararası dostluğun, barışın ve insan haklarının korunup geliştirilmesini amaçlayan kültürel programların planlanıp uygulanması. Bu uygulamalarla karşılıklı önyargılar asgariye indirgenecek ve değişik kültürlerin eşitliğinden hareketle saygı ve hoşgörünün geliştirilmesi sağlanacaktır. Bu da Alman ve yabancılar arasında karşılıklı anlayışı ve yaklaşımı güçlendirecektir.

BAGİV yukarıda belirtilen amaçlara ulaşmak için:

1- Görevleriyle ilgili tüm alanlarda üye örgütler arasında karşılıklı danışma ve ortak koordineyi;

2- Ana sorunların çözümü için ilgili Federal, Eyalet, İl düzeyinde makam ve kamu kuruluşlarıyla birlikte çalışmayı;

3- Aynı amaca yönelik çalışma yürüten mesleki kuruluş kamu yararı güden örgüt ve girişimlerle gerekli gördüğü alanlarda işbirliği sağlamayı;

4- Çalışmalarına ilişkin yayın çıkarmayı ve yazılı görüş belirlemeyi öngörüyor.

BAGİV'in kuruluşundan sonra 160 binden fazla üyesi, 650 şehirde dernek veya temsilciliğe olan ve Federal Almanya'daki göçmen işçi ve ailelerinin çıkarlarını savunan güçlü bir birlik olacaktır.

Nürnberg: YABANCILAR MECLİSİ KÜRT ÇOCUKLARI İÇİN ANA DİL DERSİ TALEP ETTİ

Nürnberg şehri Yabancılar Meclisi (Auslaenderbeirat) 26.11.1985 tarihli oturumunda Nürnberg Kürdistan İşçi Derneği'nin talepleri doğrultusunda bir karar aldı.

2 Türk üyenin hayır oylarına karşı 17 evet oyuyla kabul edilen kararda şunlara yer veriliyor:

"1. Nürnberg şehri Yabancılar Meclisi Kürtlerin, Kürt çocukları için ana dilde ek ders istemini destekler.

2. Yabancılar meclisi Alman Nufus Dairelerinden, Kürt çocuklarının Kürtçe ön isimlerini kabul etmesini talep eder.

3. Nürnberg şehrinin, Kürtlerin kültürel benliklerini koruma ve yaşatması için desteklieyici olmasını ister."

Kürt Çocuklarına Ana Dil Dersi,
Radyo ve Televizyonda Yayın,
Kürtler İçin Sosyal Danışmanlık
Kürtçe Ön İsimlerin Tanınması!

GEW, KOMKAR'ın Taleplerini Destekliyor

Eğitim ve Bilim Sendikası GEW'nin Aşağı Saksonya Eyalet Örgütünün Yabancılar Pedagojisi Çalışma Grubu, KOMKAR'ın açmış olduğu kampanyayı desteklediğini bildirdi. Uwe Horstman'ın imzasıyla gönderilen mektupta şöyle deniyor:

"Federal ve Eyalet düzeyindeki Eğitim makamlarının Kürtçe ana dil dersi olanaklarını yaratmaması, Kürt göçmen işçi çocuklarına elementar hakların tanınmadığı konusunda sizlerle aynı görüşteyiz.

Politik ve pedagojik nedenlerden ötürü Aşağı Saksonya Eyaleti Kültür Bakanlığının, Türkiye ile Federal Almanya arasındaki bileteral antlaşmalara, Türkiye Cumhuriyetinin diller üzerindeki baskı politikasını Aşağı Saksonya okullarında sürdüme biçimindeki bağlı kalma anlayışını protesto ediyoruz.

Aşağı Saksonya Kültür Bakanlığıyla görüşmelerimizde, Kürt çocuklarına ana dil dersi konusunda, tavrını değiştirmesi yönünde sizinde istemleriniz doğrultusunda çaba harcıyacağız."

ÖLÜMÜNÜN 1. YILINDA CİGERXWİN

"Kürdistanlı şairlerin tüm güçleriyle iç ve dış düşmanlara karşı mücadele etmelerini, halkımızın uyanması için çalışmalarını istiyorum. Kalem tutan ellerini Marksizm-Leninizm yolunda yorsunlar. Çok yazarak halkımızın edebiyatını, kültürünü zenginleştirsinler. Halkımızın devrimci mücadelesine yazdıkları şiirlerle omuz versinler. Sosyalist ülkelerin halklarına düşmanlık etmesinler. Kısacası, sosyalizmden sapmadan halkımızın uyanışı ve kavgası için, tüm ezilen halkların ve işçilerin kardeşliği için yazsınlar.."

(1979 yılında Cigerxwin'le yapılıp, Roja Welat Gazetesi'nin 12. Sayısında yayınlanan söyleşiden bir bölüm)

Aslında adı Şehmus'dır. Kısaltılmışı Şexmus oluyor. Kürtçe kökenli olmayan isimleri kısaltmak, Kürtlerde yaygın bir gelenektir. Kulağa daha hoş, dile daha iyi uyduğu için böyle yapılıyor. 1927 yılında, 24 yaşındayken Şexmus adını bir yana itip, Cigerxwin adını kullanıyor. Cigerxwin, Kanlıciğer anlamına gelir. Neden Cigerxwin adını tercih etti? Başka ad kullanamaz mıydı? Bunun nedenini şiirlerinde sık sık anlatır. Cigerxwin adını alıp şairliğe başladığı yıl, Şeyh Sait Ayaklanması'nın kanla bastırılıp sürgün, kıyım ve cinayetlerin işlendiği dönemdir. Kürdüm demek, Kürtçe okuyup-yazmak, yasaklanıp suç olmuş. Onbinlerce insan zincire vurulup, Batı'ya sürülüyor, köyler yakılıyor, Kürt yurtseverleri darağaçlarında boğduruluyor.

Halk arasında ciğerle açıklanan birçok deyim vardır, insan onuruyla bağdaşmayan vahşi, barbar olaylar karşısında duyulan tepkiyi dile getirir! "Ciğerim parçalandı, Ciğerime kan damladı, Buna ciğer mi dayanır?.." gibi. Gördükleri bu olunca, duyduğu acılara karşılık Cigerxwin adını almış. İyi de yapmış. Şeyh de Musa da Kürtçe isimler değildi, Şeyh Arapça bir sıfattır, dinsel bir görevi anlatır. Musa da dört peygamberden birinin adı...

Cigerxwin'in adı anılınca hemen düşman elinde çırpınan Kürt yurdu insanın gözleri önüne serilir. Bu, öyle bir yurtdur ki, onun dizelerinde yüz kat daha görkemli ve bereketli görünür bize. Cigerxwin'in sevgili Kürdistanımıza atfettiği büyük övgüler, olağanüstü benzetmeler, bizi hiçbir zaman masal alemine sürüklemez. Bu övgüler, sadece bizi çok dikkatli bir şekilde anayurdumuzu tanımaya götürür. Kürt halkı, onun gözünde dün olduğu gibi, bugün de yiğitdir, bundan kıl payı kadar bile şüphe duymaz, ayrıca soylu bir halktır da. Soyluluk ona göre doğduğu topraklardan kopmamaktır. Ama parçalanmışlıktan hep sitem etti, şikayetleri çoktu. Haksız değildi. Şerê Dinan (Delilerin Kavgası) şiirinde iç çekişmeleri ne güzel eleştirmişti.

Herkes sevdiğini bir başka türlü anlatır. Mahmut Derviş, Filistini için: *Ağzına kadar hava ile dolu / durmadan çalan/ zurnam benim/* diyor. Neruda Şili'si için: *Ne zaman avare dudaklarımı / senin dudaklarına dayayacağım/* demişti. Bulgar Georgi Cagarov'da: *ister iyi olsun / ister kötü benimdir bu dünya/* demişti.

Bizim Cigerxwin'imiz de kendi halkının törelerinden yola çıkmış. Yurt onun için dört zalim eline düşmüş allı telli bir gelindir, elleri kına içinde olan bu gelin, sevdiğinin yolunu gözler. Cigerxwin, kalkmış bu telli-duvaklı gelinle sohbete girmiş, ona öyle dil döküyor ki sormayın gitsin..! *Geç kaldık* diyor, *bağışla* diyor, *ama kurtuluşun kesin, sevdiğin senin başlığını biriktiriyor, düğün hediyelerini hazırlıyor,* diyor.. Daha neler neler.. Bu öyle bir sevdadır ki, kalkmış bu güzelin dudaklarını kanıyla boyamış, ona nehirlerden, vadilerden, dağlardan bir kıyafet giydirip karşımıza dikmiş. Şimdi kim sevmez bu güzeli? Onun için kim kavgaya girmez?

Sovyet devrimi, sosyalizmin inşası, Hitler faşizmi karşısında Kızıl Ordu'nun başarıları, onu hayran bırakır; ona yeni bir yön, bir ufuk getirir. İkinci Dünya Savaşıyla birlikte, Kürdistan çemberini aşarak biz Kürtleri Vietnam, Kore, Sovyet halklarıyla kardeş ilan eden yine odur. Ne kadar soylu bir davranıştır, insanın birkaç deniz ötede yaşayan insanların yüzünü görmediği, sesini duymadığı halde onlardan kardeş, arkadaş diye sözetmesi! Sanki Kürt Cigerxwin sefil, sıkıştırılmış, aşağılanan bir hali var "Arkadaş Robson" şiirinde. Ya da, Robson'a bir Kürt yaylasında, bir çadır önünde göçebelerle o güçlü sesiyle karatenlilerin acılı şarkısını okurken dinlemiş gibi..

1949-1957 yılları arasında Cizire Barış Komitesi Başkanlığı yapan Cigerxwin, proletaryanın en önemli ve hümanist görevlerinden birini, insanlığı artık kanlı savaşlarda kurtarma ve dünyada kalıcı bir barış kurma kavgasına katıldı.

Biz savaş istemiyoruz, lanet olsun savaşa
Bizi korkutmuyor tehditle haykıran ses
Eğer dünyanın iyiliğini istiyorlarsa
Çıksınlar işgal ettikleri topraklardan
Kardeşiz, dostuz, bütün insanlar
Buna ne diyorsun Mister Truman

İkinci Dünya Savaşı'nın sona ermesiyle başlangıçta yurtseverlikle sınırlı olan dar sanat açısı genişler ve ateşli bir yurtsever olan Cigerxwin, ödünsüz

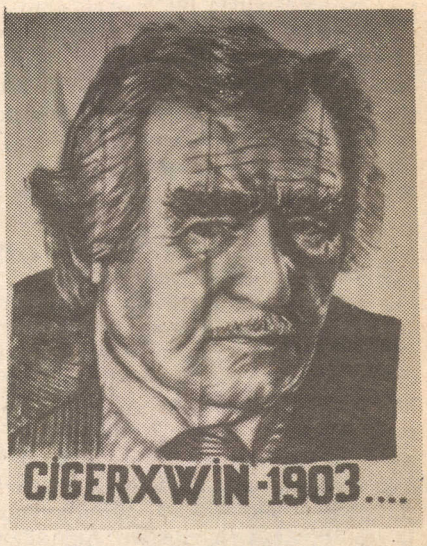

bir Marksist-Leninist olur, sosyalizmin bayrağını dalgalandırır. Artık onun şiirlerinde eski Kürt prenslerin, sarayların, burçların hasreti çekilmez. Şiirin başkahramanı işçi ve köylülerdir.

Hey pale pale
Das lı malê betale
Palayê genmê sore
Patozan qore qore
Palan hawir da dore
Çavê maldara kore

Hey ırgat, ırgat
Orağa kalmadı iş
Kızıl buğdayın orak mevsimi
Homurdanıyor biçer-döverler
Irgatlar sarmış çevresini
Mal sahibinin kördür gözleri

Kürt halkının komşularına karşı büyük dostluk besleyen Cigerxwin, ezilen halkların ortak düşmana karşı ittifakını oluşturmasını yürekten istedi. Hiçbir zaman Türk, Arap ve Acem işçi ve köylülerine kin gütmedi. Onları kendi halkının müttefikleri olarak gördü. Biliyordu, sömürücü sınıflar olmazsa, halklar yanyana, barış içinde birarada yaşamaya hazırdır.

Göçüp gittiği zaman 81 yaşındaydı. Bu yaşam süresi, bugün insanların ortalama 55 yıl yaşadığı şu dünyada, hiç de kısa sayılmaz, hatta birçoğundan da 26 yıl fazla yaşadı. Ama ona daha çok ihtiyacımız vardı, çok!

O ve onun gibilerini düşününce insan, şiddetle ölümsüzlüğü arzu ediyor. Doğa böylelerine bir ayrıcalık tanıyıp da hep yaşasınlar diye izin verseydi, ne güzel olacaktı!

Ama ölüm de hayat gibi gerçektir. Bir yıldır onsuz yaşıyoruz, o öldü. Şimdi duyduğumuz büyük acıyı dindiren, bize gurur ve çoşku veren mirası üzerinde duracağız. Onun bıraktığı hazineyi en iyi şekilde nasıl kullanacağız? Bunu başarırsak gönül rahatlığıyla Cigerxwin ölümsüzdür diyebiliriz..

TERCÜMAN SAHTEKARLIĞINI İTİRAF ETTİ

Bilindiği gibi 25.9.85 tarihli sayısında ' Almanya'da Kürtçe yayın yapılamaz" başlığıyla bir haber yayınlayan Tercüman gazetesi, bu haberini, Alman Sendikalar Birliği DGB'nin Yönetim Kurulu üyesi Siegfried Bleichner in sözde Çalışma Bakanlığına gönderdiği bir mektuba dayandırmış; bu mektuptan pasajlar aktarmıştı. Bleichner'e ait olduğu ileri sürülen mektupta, DGB'nin, Çalışma Bakanlığı nezdinde "Arbeitsplatz Deutschland" adlı derginin Kürtçe çıkarılması girişimlerine karşı çıktığı yer alıyor.

Ancak Dengê KOMKAR'ın 80. sayısında da yazdığımız gibi, DGB ve Çalışma Bakanlığının KOMKAR'a gönderdiği yazılarda böylesi bir mektubun olmadığını bildirmişlerdi.

konuya ilişkin DGB'nin tavrını soran mektubuna verdiği yanıtta şöyle diyor

"DGB'nin, bu konuya ilişkin, Federal Çalışma Bakanlığına iletilen herhangi bir görüşü yoktur".

Was Dich sicherlich viel mehr interessiert, es gibt keinen DGB-Standpunkt zu der Angelegenheit, der in irgendeiner Form dem Bundesarbeitsministerium mitgeteilt worden wäre.

Mit freundlichen Grüßen

Z. H. Goebels

Karl-Heinz Goebels

Yine Goebels, aynı sendikaya aynı konuda gönderdiği bir başka yazıda şunları söylüyor:

„Tercüman"-Kampagne gegen KOMKAR und DGB baut auf groben Fälschungen auf

Brief an Blüm ist nie geschrieben worden

Batıberlin Sosyalist Birlik Partisi'nin günlük gazetesinin başlığı...

Tercüman, 29 Eylül 1985 tarihli sayısında, yani haberi verdikten 4 gün sonra, ilk haberini bir kaç satırla, okuyucunun dikkatini çekmiyecek biçimde tekzip etti; yani sahtekârlığını ittiraf etti. Tercüman bu kezde yeni bir sahtekârlık yapmadan edemedi. Tekzip'te, DGB'nin konuya ilişkin Çalışma Bakanlığına mektup göndermediğini, ancak görüş bildirdiğine yer verdi. DGB mektup göndermediğine göre, görüşlerini sözlü bildirmiş oluyor. Şimdi ikinci sahtekârlık ortaya çıkıyor. DGB Yönetim Kurulu üyesi ve yabancılar sorumlusu Karl Heniz Goebels, 15.11.1985 tarihinde, Bilim ve Eğitim Sendikasının B.Berlin şubesinin

"Doğrudur, DGB yabancılarla ilgili herşeye kararlarında ayrıntılı olarak yer vermiyor. Örneğin herhangi bir dilin tanınıp tanınmıyacağı gibi. Buna gerekte yok. Çünkü tüzüğümüzün de tanıdığı Anayasamız, tüm dil ve kültürleri eşit görüyor".

Goebels'in yazdıklarına bakılırsa DGB, bu konuda Çalışma Bakanlığına sözlü olarak da görüş iletmemiş. Bu durumda Tercüman ilk sahtekârlığını itiraf ederken ikinci birine başvuruyor. Ancak bu iş sadece Tercüman'la sınırlı değil gibi görünüyor. Öyle anlaşılıyor ki perde arkasında oyunlar dönüyor, DGB merkezine yakın, Kürt düşmanı belli Türk "sendikacıların" bir halt karıştırdıkları ihtimali güç kazanıyor. Tercüman, sözde DGB'den giden bu mektubu nerden, hangi kanaldan alıyor? Tercüman, DGB'den tekzip girişimi olmadan, ilk haberden hemen 4 gün gibi kısa bir sürede haberini yalanlaması, DGB'ye gelen tepkileri bilen birilerinin bu işte rol aldığını gösteriyor. Ama oyun oynayanlar, sahtekarlık ve yalanla iş yapanları sıkıştıracak ve hesap soracaklar da var.

KOMKAR'ın dışında da pekçok ilerici Kürt, Alman ve Türk sendikacısı olay karşısında sesiz kalmadı. DGB'ye mektuplar yağdırdılar. Haberin aslının olup olmadığını, DGB'in Kürtlerin kültürel istemleri konusunda tavrını sordular; Tercüman'a karşı girişimde bulunmasını talep ettiler.

Zu dem letzten Absatz Deines Briefes können wir nur bemerken, daß es richtig ist, daß wir nicht alles, was Ausländer betrifft, explizit in unseren Beschlüssen erwähnen, z.B. auch nicht, ob eine bestimmte Sprache oder Kultur bei uns anerkannt wird. Dies ist auch nicht notwendig, da aufgrund unserer Verfassung, zu der sich auch unsere Satzung ausdrücklich bekennt, jede Sprache und Kultur anerkannt ist.

Mit freundlichen Grüßen

Z. H. Goebels

Karl-Heinz Goebels

CİGERXWİN'İ ANMA GECELERİ DÜZENLENDİ

KOMKAR, büyük Kürt şairi Cigerxwin'i, ölümünün 1. yılında Wuppertal ve Ulm şehirlerinde düzenlediği gecelerle andı.

24 Kasım günü Wuppertal şehrinin Opera binasında yapılan anma gecesi bir dakikalık saygı duruşuyla başladı. KOMKAR Genel Başkanı yaptığı açış konuşmasında, büyük Kürt ulusal şairinin kişiliği, yapıtları ve onu anmanın gereği üzerinde durdu. Yazar Dr. Rehber Rezan, gecede Cigerxwin'in Kürt Edebiyatına katkılarını içeren bir konuşma yaptı. Anma gecesi için salon tutmada yardımcı olan Wuppertal Kültür Dairesi adına İngo Rasch da kısa bir konuşma yaptı. Kürt halkının varlığının inkar etme politikasını eleştiren Rasch "bu politikanın Federal Almanya'da da uygulanmasına karşı çıkmalıyız"dedi.

Gece boyunca Cigerxwin'in hayatı, sanatı, eserleri ve mücadelesi söz dias ve şiirlerle anlatıldı; Ozan Kamil, Delal ve Seydo Cigerxwin'den parçalar ve Kürt halk türküleri okudular.

400'ü aşkın bir kitle geceyi sonuna dek büyük bir ilgiyle izledi. Aynı program Ulm'da yapılan gecede de sunuldu . Gecede ayrıca İsveç'ten gelen Cigerxwin'in oğlu Azad'ta hazır bulundu. Azad, yaptığı kısa konuşmada, Cigerxwin'in kişiliğinden, çalışmalarından söz etti; onun KOMKAR'ın gerçek bir dostu olduğunu belirtti.

Tanınmış Kürt ozanı Şıvan'da Ulm gecesine katıldı. Cigerxwin'den bestelediği parçaları, isyan ve halk türküleri okudu. "Das Andere Lied" adlı Alman müzik grubu da, Kürtçe parçalar ve Almanca devrimci marşlar okudu. Nürnberg Kürdistan İşçi Derneğinin Folklor ekibi gecede Kürt halk oyunlarından örnekler sergiledi.

600 kadar izleyicinin katıldığı gecede, Alman Sendikalar Birliği DGB Ulm Şube Başkanı ve Antifaşistler Birliği VVN'in temsilcileri de hazır bulundular, dayanışmalarını dile getirdiler.

Cigerxwin'in ailesi, Yeşiller Federal Parlamento Grubu, Alman Komünist Partisi, TÖB-DER Genel Başkanı Gültekin Gazioğlu, Gerçek Avrupa Dayanışma Komitesi, İşçi Gerçeği, Af Örgütü Ulm şubesi, Ulm Kurtuluş taraftarları, Fidef-Ulm, Şair Gundi, Fırat Ceweri ve Hasan Dewran her iki geceye gönderdikleri mesajlarla dayanışmalarını gösterdiler.

Jı Bo Zarokên Kurd Bı Zımanê Kurdi Ders, Radyo û Têlêvizyonê Da Bı Zımanê Kurdi Neşır..

KAMPANYA KOMKARÊ

Lı Elmanya Federal û Berlina Rojava da gelek karker û mirovên biyani dıjin. Jı pıraniya wan lı vê welati da jı heqqê mirovti û cıvaki bıpar ın. Ango bı zımanê wana lı radyo û têlevizyonê da tê kıssekırın; lı mekteban da bı zımanê dayik ders tê dayin, saziyên ku mabeyna wan û Elmanan da dewa dınhêrın û alikariya wana dıkın hene. Evana hemû jı aliyê Elmanan tên naskırın û alikari tên kırın.

Çawa tê zanin lı Elmanya Federal û Berlina Rojava da 300.000 bêtır karkerên Kurdıstani û malbata wan dıjin. Eşkereye ku dıvê evana ji, jı heqqê xwe yê insani û cıvaki pardar bıbın. Seba vê yekê gelek caran rêxıstınê Kurdan hevldan û xebatê kırın. Bı taybeti KOMKAR, bê westan lı vê babetê da kar û xebatê xwe domkır.

KOMKAR komcıvina xwe yê 7'an da bo vê heqqê cıvaki û insani bıryar gırt bernameyeke xebatê da pêşiya komelên xwe û lı ser vê bernamê da kar û têkoşina me berdewam dıke.

Dayrên Resmi Hin Astengên Derew Derdıxın Pêş Me

Saziyên ku lı ser vê şıxuli lı Elmanya Federal kardıkın, pır astengên ne rast dıdıne pêşiya me. Jı wana hın uhane: Cuda bûna zaravên Kurdi, tengasiyên mali û kêmbûna mirov û zanayên jı aliyê jurnalist û xeberrêkıran.

Eşkereye ku evana ne aronê rast ın. Radyo û têlêvizyonê da xeber û agahdariyên tên dayin, ne bı dilê Kurdan ın. Pır tıştan ji em tê naghijın. Kurdên Kurdıstana İran, Iraq û Suriyê lap jê fehmnakın. Bı gotınek dın bersiva pırsên me, daxwazên me yên derheqa kılam û stıranan nayên dayin. Bernamên ku ewana çêdıkın, gora dilê me nınin.

Tunne bûna peran ne derdê meye. Ewana jı bo filmên burjuvazi yên ne tışt, wek Dallas, Denver bı miyonan pera dırıjinın, jı bo karkerên biyani ya gelên dın peran peyda dıkın, lê belê seba Kurdan nıkarın peran peyda bıkın?! Karkerên Kurdıstan ji wek karkerên dın bacan (vergi) dıdın, jı wana ji jı perên wan ji, gelek jı bo karên cıvaki tên bırin. Lê dema ku heq û hıqukê xwe em dıgerın, evana gışk tên birkırınê.

Cûdabûna zaravên Kurdi ji ne ewqas gıring e. Pıraniya Kurdan jı Kurdıstana Tırkiyê hatıne û bı zaravê Kurmanci kıssedıkın. Jı aliyê dın gelek mirovên zana û rêxıstın hene ku jı bo vê kari hazır û amadene. Jı aliki dın bı zaravê dın ve ji neşır bê kırın çı zırarê wê bıghije wana? Eşkere ye ku tu zırarê vê kari ji tûnneye.

Ewana siyaseta kolonyalistan lı welatê xwe dıdominın. Ev politiqaya cûda kırına karkeran e û tıştên nebaş e. Bahane û astengan ku ewana datinıne pêşiya me, em dıkarın bı xebatên xwe û alikariya mirov û rêxıstınên pêşverû ve jı ortê rakın. Zarok û karkerên Kurdan ji, jı van heqqan para xwe bıstinın.

Kampanya ku me derheqa van karan vekıriye, jı çar aliyê Elmanya Federal û Berlina Rojava da domdıke û alikariyek fıreh û xurt dıstine. Komelên ku bı KOMKARê ve gırêdayi ne, şev û roj dıxebıtın; pır standê agahdari vedıkın, şevan pêktinın, belavokan belavdıkın, komcıvinan çedıkın, bı pêşverû û zanayên Elmanan ve tev xebatê dıkın. Pır saziyên perverdigari yên Elman û biyaniyan bı dil û can alikariya xwestekên me dıkın. Ev pıştgırtiyên han bı rasti me gelek dılşah dıke û baweriya me jı aliyê pıştgırtiya navnenewi qewi dıke.

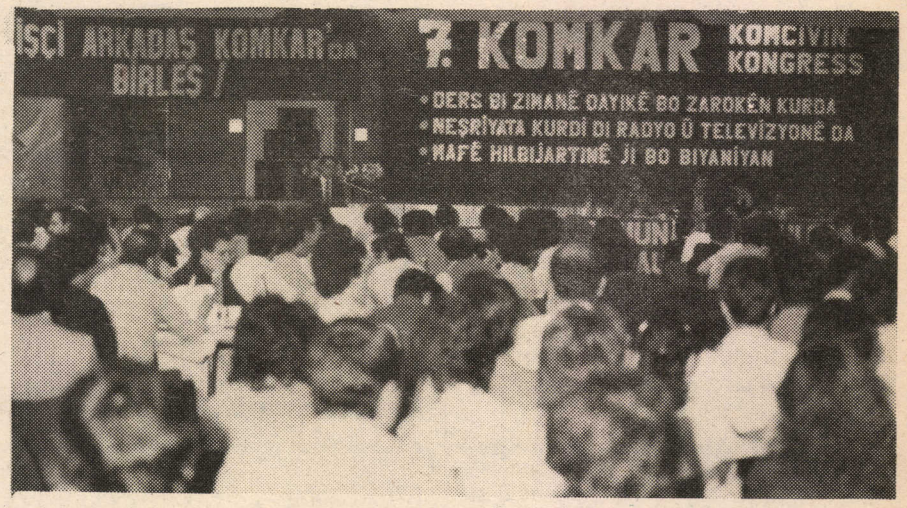

Kurdıstan ya dêmoqratik ın. Ku ev karkêranan lı Elmanya Federal û Berlina Rojava dıxebıtın û dıjin. Em karker gelek beş û bacan dıdıne Elmanan, heqê me ji heye ku jı van tıştên jorin mafdar bıbın; bı zımanê xwe bıxwinın, lı radyo û têlevizyonê da bı zımanê xwe guhbıdıne xeber û behsê dınyayê. Nezer û ditına wana pêşta here, haj hebûna xwe jı welatê xwe bıbın. Jı aliyê dın naskırına Kurdan û zımanê wan, bê şık seranseri dınê da alikariyek xurt jı bo dewa Kurd û Kurdıstanê ye.

KOMKAR, jı sala 1981 an vırda, bo heq û daxwazên karkêr, zar û zêçên wan xebat û kar dıke. Gelek caran gavên pêş avêt, alikariyek qehim û fıreh jı bona me Kurdan sıtand. Nuha ji seba vê kari bı karkerên Kurd û pêşverûyên dın ve hevldıde (cehddıke) ku van heqqan bı destbıxe.

Çawa tê zanin 8-10 meha Adarê sala 1985 an lı Swêdê Konfıransa çaran

Daxwazên Karkerên Kurdıstan

Daxwazên me yên heri pêş, bê şık derheqa insani û cıvaki daye. Dıvê lı mekteban da bı zımanê Kurdi jı bo zarokên Kurd ders bê dayin. Pêwiste lı radyo û têlevizyonê da bı zımanê Kurdi neşır bê kırın. Saziyên ku alikariya bı her awayi lı biyaniyan dıkın û ciyên informasyonan dıvê jı bona Kurdan ji bê vekırın.

Xên jı wana navên Kurdi lı dayrên Elmanan pêviste bê naskırın; bo zıman û çanda gelê Kurd pêşve here, lı ser zordariya kolonyalistan neyê domkırın û alikari bê kırın, mafên starbûnê û muhacırıyê dıvê bê geyd û şert jı Kurdan ra bê naskırın.

Hın kes dıkarın bêjın we jı dest Kurdıstan, jı welat berdaye,lı welatêk kapitalist heqqê Kurdan dıxwazın û tınazê xwe bı me bıkın. Gotın ne hewceye, kar û xebatên me ber çavan ın. Em federasyona komelên karkerên ya karkêrên mıhacır yên lı Ewrupayê (IFA) pêkhat. Jı 26 welatan 150 zêdetır nuner lı wê konfıransê beşdar bûn. Nunerê KOMKAR, xên jı KOMKAR nunertiya Forma Rêxıstınên Karkêrên Biyaniyan ji kır. Lı vê konfıransê da "Jı bo dersê bı zımanê dayik, bo elımandın û hinbûna zenaeteki, seba zarokên karkêrên mıhacıra dayina heqqên wekhev" dan û sıtandın hat kırın û hın bıryarên gelek baş hate gırtın.

Xwestekên Me Deng Dıde

Dı sala 1985 an lı 13-14 meha Tebaxê da mamostên Kurd lı gel sendikaya mamostan a Elmanan û bı Xaça Sor ve cıvinek lı bajarê Munihê pêkanin. Qederi 30 mamosteyên Kurd hın bajarên Elmanya kombûn. Tevi mamostên Tırk, Elman û nunerên rêxıstınan mamostan ya Tırkiyê (TOB-DER), seminerek pêkanın. Nunerê KOMKARê ji lı vê cıvinê beşdar bûn. Lı vê seminarê da komiteki hat sazkırın, ku jı bo

bıryarên vê cıvinê lı Elmanya xebatê bıke û binecih û vê sala 1985 an cıvinek disa sazbıke. Gelek bıryarên ku KOMKAR wek armancek daye pêşiya xwe û kampanyeke xurt vekıriye hate gırtın. Wek dersê bı zımanê dayik, neşir bı zımanê Kurdi lı radyo û têlevizyenê da û hwd.

KOMKAR, qasi 20 hezar name hazırkıri belav kır, ewana hatın imza kırın û şandıne Radyoya WDRê. Jı bo mirovên naskıri û zana re namên bı taybeti hat şandın û alikariya wan hat xwestın. Lı komel û komıkên ku gırêdayi KOMKARê ne cıvin, seminar, konfırans û şev hatın çêkırın. Bı kurti kampanya me bı fırehi û bı çalaki rêda dıçe, fıreh dıbe.

Dı gel Partiya Sosyal Dêmoqrat (SPD), Partiya Keskan (Die Grunen), Partiya Komunist Elman (DKP), pır dêr, rêxıstınên siyasi û dêmoqratik ve mirovên pêşverû, humanist û dêmoqrat alikariya xwe bı mera û xwestekên mera eşkere kırın û hın ji dıkın. Pır karkerên Kurdistani û malbatên wan bı her cure xebat dıkın û bı her awayi alikariya xwe nişan dıkın ku ev heqqên xwe bı destbıxın.

Jı bo cihanina xwestekên cıvaki û çandıniyê ya karkerên Kurdistani ya Elmanya Federal û Berlina Rojava dıjin, 6 komelên dêmoqratik ya Tırkiyê û Kurdıstana Tırkiyê belavokek derxıstın û seranseri Elmanya belav kırın, pışgıriya xwe eşkere kırın.

Roj bı roj aligırên vê xwestekên hana pır dıbe. Erkê (wazifê) ser namıla me ji bê gotın pêşta bırına vê xebatêye. Bı vê têkoşinê ve em dıkarın bêdengiya dayirên resmi ya Elmanyayê bıdın rakırın û heqqê xwe bistinın. Dıvê karkerên Kurd, jın û zarên wan hebûna xwe, jı welatê xwe dûr nekevın, hımber welatê xwe jı bo Kurdıstanê rojên pêş me nebın biyani.

Kampanya me, xasıma dı nav mirovên zana, pedagog û siyasetmedaran da gelek aligır peyda kır. Jı wana û kırınên wana bı kurti uha em dıkarın rêzbıkın:

– Jı Partiya Keskan, Ronald Kern, Mebus. Pırsên jêrin jı Parlamentoya Eyelata Hessen pırskıriye: "Lı eyelata me da hejmara Kurdan çıqase? Fesalên jı bo dersdayina zarokên Kurdan çıne? Seba neşriyeta Kurdi dı radyo û têlevizyonê da ditına parlamentoyê çiye? Hukma eyaleta me derheqa naskırına navê Kurdi wek hukumeta Tırkan dıfıkıre an na?"

Ser vê pırsi, bersiva wazirê hundır ya Hessenê bı kurti uhaye:

Wazir, lı pêşiya behs û zordariya lı ser gelê Kurd û zımanê wê dıke û dıbêje: "dı eyelata me da jı biyaniyan nêziki sedi 5 Kurd ın. Bı bıryarên wazirê çande, dı sala 1983 an meha Gûlanê ders dayina bı zımanê dayik jı xelkê Yewnan, İtalyan, Yoxoslavan, Fas, Portekiz, İspanyol û Tırkan re hatiye nasin. Em dıkarın Yoxoslavan jı bo nımuneki bıdın.

" Dersê ku dıdıne zarokên Yoxoslavan, bı zımanê Sırpki, Xırvati, Slavi û Arnavuti ye. Lê ewên ku jı Tirkiyê hatıne, tenê bı zımanê Tırki dersê dıbının. Jı bono zarokên Kurd bı zımanê wanê dayik jı ders dayin dıbe.

Bı gotınek dın, wazir dıbêje: "dıvê bı zımanê Kurdi ders bê dayin." Disa wazirê hundır dıbêje: "ciyên informasyon û alikariyê biyaniyan dıkın gora agahdariya ewana dane me ewên ku Kurd ın, jı wan hındık kes jı Tırki fêmnakın. Ew ji pırani jın ın. Lı Hessenê du hew xebatkarên tercımekır Kurdi dızanın.

"Pıraniya Kurdan Tırki dızanın, lema em pêwist nabinın ku bı zımanê Kurdi dı radyo û têlêvizyonê da neşırbıkın.

"Jı naskırın û nıvisara navê zarokên Kurdi, heqqê Kurdan heya lê xwedi derkevın û bıdın nıvisandinê. Em haj pê ninın ku dayrên Elmanan ya nufusan listên Tırkan dayi qebul bıkın."

Dı gel vê, disa jı Partiya Keskan pırsiyarek derheqa Kurdan jı belediya Fulda, pırskır: "Lı Fuldayê hejmara Kurdan çıqase? Dayra nufusê listên resmi ya navan hene? Wana kê çêkiriyê bı çı awayi tên xebıtandinê? Heta nuha navê Kurdan qet nehatiye qebul kırinê, tıştek uhe bûye, heger bûye çend hebe? Fesela jı bo informasyon û alikariya Kurdan heye? Heta nuha tu bo vê kari hun fıkırine an ne?

– Partiya Sosyal Demoqrat (SPD)

Karl Hermann Niestaed, jı rêxıstına bajarê Bremen; Dr. Rolf Linkhorn, mebusê Parlamenê Evrupayê; Antje Humer, mebus; Konrad Gilges, mebus; Renate Schmidt, mebus jı eyelata Baden Wurttemberg; û dı gel wan mebusê SPD İmmer, jı hukumeta Federal pırs kır: "Jı bo zarokên Kurdan yê nû bûyi, navên Kurdi lı dayrên nıfusê ya Elmanyayê da nayên dayin, tıştek uha hebe, bı kijan zagonê û hıquqê ev kar çêdıbe?"

—Sendika Perwerdeyi û Zanistı (GEW); disa beşên wê sendikayê ya Berlina Rojava û Hamburg;

— Daniel Retreau, Sekretêrê Gışti ya Federasyona Mamosta ya Dınyayê (FİSE)

— Bı navê Komita Dêmoqrasi û Heqqên Bıngehin, Horst Kowarsch, (Dı nav vê komitê kesên pır nav û deng hene);

— Dr. Klaus Von Dahnanyi, serokê belediya Hamburgê;

— Jûgen Michks Tutzinq, mırovek bırêvabırına Akademiya Protestana;

— Doveling, bı navê Xaça Sor;

— Prof. Dr. Renate Riemeck;

— Peter Schûtt, nıviskar û endamê Yekıtiya Nıviskaran;

— Prof. Dr. Jens Rohver, Lubeck;

— Georg Albrecht (Diakonischeswerk);

— Jurgen Roth, Rojnamevan;

— Dêmoqratên Ciwan ya Elman;

— Medico İnternational;

— Gruba Têgihişti ya Biyaniyan û Hamburgê, ku gırêdayi Partiya Keskan û Alternative Listeye;

— Komita Koordinasyon ya Kongra Elmanya Federal ku gırêdayi grubên siyaseta pêşveçûn û emelê (BUKO), bı navê vê komitê Berthold Seliger;

— Şaxa xebata cıvaki û pedagoji ya saziya Elman yê alikariyê (DPWV) bı navê vê saziyê Volker Hafka;

— Yekıtiya Humanistan;

— Gultekin Gazioglu, serokê yekıtiya mamostan (TOB-DER);

Gazioglu, dı nama xwe ya pışgıriyê uha dıbêje: "Ez bı dıl û can pışgıriya kampanya KOMKARê vekıriye dıkım. Wek heqqên karkerên jı xelkên dın lı Elmanya dıjin, dıvê karkerên Kurd ji lı vıra mafên netewi û dêmoqratik pardar bıbın. Bı vır-derewên cuntaya faşist mirov nıkare vê rastiya han, ango gelê Kurd û heqqên wi yê cıvaki û insani ber çawan wında bıke. Jı aliyê dın, ev ji heye ku komelên karkerên Kurd, ronakbir û hunermendên Kurd gelê xwe, çand û sıneatê xwe, jı gelên dınyayê re baş nişan kırine."

— VIA, Yekıtiya Grubên İnsiyatif;

Ev pışgıri û alikari hın berdewam dıke, em ji lı Dengê KOMKAR da dıweşinın. Bı kurti, em dıkarın bıvên ku mirov û rêxıstınên jor uha dıbêjın: Em xwestekên karkerên Kurd ku jı aliyê KOMKAR tên ber pêş, bı dıl û can pıştevani dıkın. Heq û mafên ku karker û zarokên wanê biyani jê pardar dıbın, dıvê gelê Kurd û zarokên wana ji pardar bıbın.

Şertên heri pêşin ya dêmoqratik bûyinê ev ın. Heke hıkumeta Elmanya dıbêje em welatek dêmoqrat ın, pêwiste xwestekên we qebûl bıkın..

Tewrên Hıkumetê û Derewên Rojnamên Burjuvaziyên Tırk

Wek me lı jor nıvisi, pır kesên pêşverû, dêmoqrat ve, parti û rêxıstınên pêşverû alikariya xwestekên KOMKAR dıkın. Lê hin jı hukumetê an ji dayirên resmi deng dernakevın. Hıkma paşverû ye Elmanya Federal, bı kolonyalistên Tırk ve tevayi dıji xwestekên me radıwestın.

Dı gel hıkumet û dayirên resmi, rojnameyên burjuvaziyê Tırk ji, derheqa xwestekên me, tıştên wır-derew nıvisın. Rojnama Tercuman, 25'ê İlonê da , jı xawka Yekıtiya Sendikayê Elman (DGB) wazirê xebatê re nameyek şandiye û gotiye ku: lı Elmanya Federal da bı zımanê Kurdi neşır nabe, nayê kırın û hwd.. !

KOMKAR, lı ser vê xeberê bı berpırsiyarê DGB'ra dan û sıtandın kır. Bı gotın û nıvisarên DGB'yê tu caran tıştek uha ewana ne gotıne, name ji neşandıne wazirê xebatê. Lı ser vê, carek dın derew û paşverûtiya rojnama Tercuman eşkere bû.

Cuntaya faşist lı derweyi welat da ji êriş û paşverûtiya xwe bı her awayi nişan dıke. Xasıma meselên Kurdan da ev êrişkariya wi, gelek bılınd dıbe, hûn bêjın qey hardıbe.

"Sıkıyönetim Kaldırıldı," Sıkıyönetime Devam...

Kukla parlamento tarafından 25 Kasım'dan geçerli olmak üzere, Adana, Gaziantep, Erzurum, Hatay, İstanbul, Kars, Adıyaman ve Ağrı illerinde sıkıyönetim kaldırıldı. Urfa, Mardin, Diyarbakır, Siirt, Hakkari, Van, Bingöl, Tunceli ve Elazığ'da ise sıkıyönetim 4 ay daha uzatıldı. Yine aynı tarihten geçerli olmak üzere, sıkıyönetimin kaldırıldığı illerde "Olağanüstü Hal Uygulaması"na geçildi.

Özünde sıkıyönetimden pek farklı olmayan "Olağanüstü Hal Uygulaması"nda, en yüksek idari amir olan vali, bir sıkıyönetim kumandanı kadar yetkilere sahip. "Olağanüstü Hal Uygulaması"nda valilerin aldığı kararlara uymayanlar, bir aydan altı aya kadar hapis cezası ile cezalandırılabilecekler; açık veya kapalı salon toplantıları valiliğin iznine tabi olacak; gözaltı süresi, Cumhuriyet Savcısı ya da Sulh Sorgu Hakimi'nin yazılı emriyle bir misline çıkarılabilecek; sokağa çıkma yasağı, belli yer ve saatlerde kişilerin dolaşmalarını yasaklamak; hertürlü oyun ve filmleri denetlemek, yayınların basımı veya dağıtılmasını yasaklamak, ya da izne bağlamak; tüm bunlar valilerin yetkileri dahilinde. Ayrıca kolluk kuvvetleri, gerekli olduğu hallerde silah kullanabilecekler.

İlk etapta sıkıyönetimin devam ettiği illere bakıldığında, bunların tümünün Türkiye Kürdistanı'nda olduğu görülür. Evren-Özal diktatörlüğünün Kürt halkının ulusal demokratik mücadelesinden ne denli korktuğunun ve Kürt halkının devrimci, yurtsever örgütlerine karşı olan düşmanlığının ifadesidir bu.

Kürdistan'da devlet eliyle yürütülen terör, Cumhuriyet tarihinde görülmemiş boyutlara varmış durumda. Kürt halkı, tek parti döneminde Ağrı, Dersim, Şeyh Sait başkaldırılarında, sömürgeci iktidarların yaptıklarına, Evren-Özal yönetimi döneminde neredeyse rahmet okuyacak duruma getirildi.

Türkiye Kürdistanı bir baştan bir başa koyu bir devlet terörü altındadır. Türkiye Kürdistanı ile Kürdistan'ın diğer parçaları arasındaki ilişkilerini kesmek için sömürgeci faşist cunta, yeni yeni girişimlerde bulunuyor. "Sınır" yöresinde kullanılmak üzere gece görüş dürbünleri, elektronik aygıtlar, kırmızı ötesi ışınla çalışan yeni silahların alınacağı basına yansıdı ve sınır 270 km ışıklandırıldı.

Bunların hepsi yetmiyormuş gibi sömürgeci-faşist iktidar, sınırda yeni yeni engeller koymaya çalışıyor; "6'lı Engel Sistemi" denilen bir uygulama getiriliyor. Buna göre, sınırda üçlü barikat şeklinde tel örgüler, iz tarlası, yol, hendek, kuleler ve ışıklandırma kurulacak.

Türkiye ve Türkiye Kürdistanı'nda terörü sistemleştirip sürekli kılacak olan "Terörle Mücadele ve Harekât Dairesi Başkanlığı" ile yetinmeyen Evren-Özal çetesi, şimdilik "Doğu illerinde" faaliyette bulunacak "Özel Harekât Grupları" adlı yeni bir tim oluşturuyor. Komando eğitiminden geçirilmiş kişilerden oluşacak "TİM"lerin neler yapacağı ayan-beyan olan bir şey.

Tüm bunlar, "demokrasiye geçiş" yalanının bolca kitlelere ve Batı kamuoyuna yutturulmaya çalışıldığı bir dönemde yapılıyor. Ancak, bu uygulamaların adına cuntadan, onun bir avuç dostundan başka herkes FAŞİZM diyor ve cuntaya lanet okuyor.

İran Kürdistanı

KÜRDİSTAN'IN SESİ RADYOSU İÇİN
BAĞIŞ KAMPANYASI

Gerici Humeyni yönetimi, 5 yıldan beri Kürt halkına karşı barbarca bir savaş sürdürüyor. Humeyni yönetimi ve onun pasdarları bu savaşta kaide-kural tanımıyor; kadın-erkek, çocuk-yaşlı demeden suçsuz insanları kurşuna diziyor; Kürt köylerini bombalıyor ve yağmalıyorlar. Kürt halkı, 5 yıldır bu barbarca saldırılara göğüs geriyor, yiğitçe direniyor.

İran-Irak savaşının yanı sıra devam eden bu savaşa karşı dünya kamuoyu ve uluslararası kuruluşlar çoğu kez suskun kalıyorlar. Bu suskunluğu kırmak ve Kürt halkıyla güçlü bir dayanışma hareketi yaratmak için Kürt yurtsever güçlerine önemli görevler düştüğüde herkesçe malum. Örneğin şu anda halen devam eden, Yeşiller eski Milletvekili Jürgen Reents'in Kürdistanın Sesi Radyosu için açtığı bağış kampanyası çeşitli nedenlerden ötürü önem taşıyor. Bir kere bu kampanya, Kürdistan'daki güncel durumu ve gelişmeleri kamuoyuna aktarma ve Kürt halkına karşı sürdürülen savaşı teşhir aracına dönüştürülebilinir. Diğer taraftan kampanya, geniş çevrelerin dayanışmasını almak, Kürt halkı ve onun peşmergelerine güç ve moral vermek bakımından da önem taşıyor. Güçlü bir kampanya ile Kürdistan'ın Sesi Radyosu güçlü vericilere kavuşabilir ve bu ses, halkımızın elinde etkili bir silaha dönüşebilir.

Bilidiği gibi KOMKAR Reents'in açtığı bu kampanyayı destekleyip konuyla ilgili çıkan çağrıyı Kürtçe, Türkçe ve Almanca dillerine çoğaltarak dağıtmış, ilerici güçleri dayanışmaya çağırmıştı.

Kampanyanın yarattığı etki sınırlı da olsa olumlu. Şimdiye kadar toplam 18 bin 221,60 DM'lik bağış kontoya gönderilmiş. Yeşillerin Enternasyonalizm Fonu 10 bin DM bağışta bulunmuş. Günlük gazete Die Tageszeitung, Nürnberg'de çıkan Plaer Dergisi, Hamburg'da çıkan Konkret Dergisi bu süre içinde, İran Kürdistanı'ndaki gelişmelere ve kampanyaya yer verdiler.

Şimdiye kadar yapılan bağışlar şöyle:

Fransa Afganistan Elçiligi	500 Frank
A. Tanrısever	25 Dolar
A. Çak	100 DM
A. D.	100 DM
KOMKAR Genel Merkezi Konstanz	500 DM
Kürdistan İşçi Derneği Hamburg	250 DM
Kürdistan İşçi Derneği Batı Berlin	400 DM
Kürdistan İşçi Derneği Köln	250 DM
Kürdistan İşçi Derneği Nürnberg	500 DM
Kürdistan İşçi Derneği	300 DM
Wuppertal ve Ulm'da düzenlenen Cigerxwin'i anma toplantılarında toplanan bağış	853 DM

Avusturalya

"KÜRDİSTAN'IN SESİ RADYOSUYLA DAYANIŞMA KOMİTESİ" KURULDU

Bir grup Kürt yurtseveri ve Avusturalyalı parlamenterlerden L. Ferguson, G. Irwin, P. Crauwford, Dr. A. Retshage, P. Baldwin, T. Uren bir araya gelerek "Kürdistan'ın Sesi Radyosuyla Dayanışma Komitesi" oluşturdular. Komite, ilk elden kamuoyunu bilgilendirmek amacıyla bir bildiri yayınladı. Bildiride, Kürt halkının nüfusu, ülkesi ve Kürt halkına yönelik baskılara ilişkin bilgilere yer veriliyor. Ayrıca Jürgen Reents'in kampanya çağrısı da ingilizceye çevrilerek, komite tarafından dağıtılmış.

Avusturalya'daki Kürt yurtseverlerini bu örnek tavırlarından dolayı kutlamak gerekiyor. Umarız bu örneği diğer ülkelerdeki yurtseverlerimiz takip eder.

Bağışlarınızı aşağıdaki kontoya yatırabilirsiniz:
Sparkasse Bonn (BLZ 380 500 00), Konto Nr. 119013, 811
Jürgen Reent, Stichwort: "STİMME KURDISTANS"

İsveç ve Danimarka'da İki Yurtsever Katledildi

2 Kasım 1985 günü, İsveç'in Başkenti Stokholm'de PPKK'nın düzenlediği bir toplantıda, daha önce PKK (Apocular) Merkez Komitesi üyeliği yapmış olan Çetin Güngör (SEMİR) adlı bir yurtsever, Apocu olduğu açıklanan biri tarafından silahlı saldırı sonucu öldürüldü.

Bu olaydan iki gün sonra bu kez de, Danimarka'nın Başkenti Kopenhag'da PPKK üyesi Mustafa Tangüner adlı bir yurtsever, silahlı saldırı sonucu öldürüldü (PPKK, daha sonra yayınladığı bildiride, üyesinin Apocular tarafından öldürüldüğünü belirtiyor)

Bu iki olayın benzeri öldürme ve yaralama olayları, daha önceleri de Batı Avrupa'nın çeşitli ülkelerinde PKK eliyle uygulanmıştı; Haziran 1984'te İsveç'in Uppsala kentinde Enver Ata, F. Almanya'nın Rüsselheim kentinde Zülfü Gök adlı yurtseverler, Apocular dan ayrıldıkları için öldürülmüşlerdi. Yine başta F. Almanya olmak üzere, çeşitli ülkelerde Apocular, Kürdistanlı veya Türkiyeli örgütlere, onların üyelerine saldırdılar.

Semir ve Mustafa Tangüner'in öldürülme haberinin duyulmasından sonra, başta İsveç ve Danimarka olmak üzere çeşitli Batı Avrupa ülkelerinde, siyasi ve demokratik örgütler bildiriler çıkartıp, açıklamalarda bulundular. Bu tür saldırıların devrimci mücadeleye, Kürt halkının ulusal kurtuluş mücadelesine büyük zarar verdiğine ve Batı Avrupa ilerici kamuoyu nezdinde, faşist Türk cuntasının şimdiye kadar ilerici ve yurtsever örgütleri karalamak için söylediklerini haklı çıkarmaya yaradığına dikkati çektiler.

İsveç'te Dengê Komal, Devrimci-İşçi, Gerçek-ADK, KUK, Tekoşin, TİP, TKEP, TKP(B), TKP'yi Savunma Komitesi, TKSP ve Türkiye ve Kuzey Kürdistan Kurtuluş Örgütü, İsveç birimleri "Saldırı ve Provakasyonları Boşa Çıkaralım' başlıklı bir bildiri yayınladılar. Bildiride; Çetin Güngör'ün iki yıl önce PKK'dan ayrıldığını, bunun için öldürüldüğünü, ayrıca, Danimarka'da öldürülen PPKK üyesi Mustafa Tangüner'in de PKK'lılar tarafından katledilmiş olabileceği üzerinde durulmakta ve şöyle denilmektedir:

"PKK tarafından işlenen son cinayetlerin kimin plan ve oyunlarına hizmet ettiği ve edeceği açıktır. Bilindiği gibi, Türkiye'deki kanlı diktatörlük tüm çabalarına rağmen halklarımızın ulusal ve toplumsal muhalefetini önleyemiyor. Yığınlar, artık şu veya bu vesileyle tepkilerini, hoşnutsuzluklarını, rejime karşıtlıklarını dile getiriyorlar. Çeşitli burjuva kesimleri de gelişen bu muhalefeti kendi potalarında eritme ve "islah etme" çabasındadırlar. Diğer yandan uluslararası demokratik kamuoyu da Türk cuntasının "demokrasiye geçiş" manevrasının içyüzünü güngeçtikçe daha iyi görüyor, aktif tutumlar takınıyor. Buna karşın cunta ve onun uluslararası gerici dostları da boş durmuyor. Türkiye ve Kürdistan halklarının ortak mücadelesiyle dayanışma hareketinin zayıflatılması, giderek dumura uğratılması için cunta ve onun uluslararası işbirlikçileri çeşitli girişimlerde bulunuyorlar, planlar yapıyorlar.

"İşte böylesi bir dönemde İsveç ve Danimarka'da işlenen cinayetler açıktır ki, hem propaganda ve karalama açısından, hem de oluşan ortamdan yararlanarak kendi planlarını uygulama açısından Türk cuntası ve onun gerici dostlarına yeni olanaklar sağlıyor. Avrupa'daki ırkçı, faşist örgütlerin yabancı düşmanlığı yönündeki propagandalarına da güç katıyor. Avrupa'nın gerici hükümetlerinin, yabancılara yönelik yeni gerici yasalar çıkarmalarını, daha sert uygulamalara girişmelerini kolaylaştırıyor. Kürdistan sorununa ilişkin olumlu yönde gelişen kamuoyunda kuşkuların yaratılmasına zemin hazırlanıyor.

"Devrimci, Demokratik Kamuoyu;

"Ne ki sorun bunlarla sınırlı değil. Açıktır ki, Türk cuntasının emrindeki gizli-açık terör odakları, Avrupa'da oluşan son gergin ortamdan yararlanarak değişik cinayet ve provakasyonlara başvurabilirler, bu türden cinayet ve provakasyonlara örgütler arası çatışmalar süsü vererek olayları daha da körükleyebilirler. Örgütlerimiz, Türkiye ve Kürdistan halklarını, uluslararası kamuoyunu bu türden körükleyici cinayet ve provakasyonlara karşı da duyarlı ve uyanık olmaya çağırıyor."

Danimarka'da ise Ala Rızgari, Gerçek-ADK, KUK, PPKK, TİP, TKP'yi Savunma Komitesi, TKSP ve YSK Danimarka birimleri, ortak açıklamada bulundular. Açıklamada şöyle deniyor:

"Biz, aşağıda imzaları olan örgütler, M. Tangüner'e, Ç. Güngör'e, E. Ata'ya ve bunlar gibi onlarca kişiye sıkılan kurşunları, Türkiye işçi sınıfı ve Kürt halkının ulusal demokratik mücadelesine, demokrasi ve barış güçlerine sıkılmış kurşunlar olarak kabul ediyoruz. Bu anlayışın ve bu anlayışın doğal uzantısı olan bu olayların Türkiye ve Kürdistan demokrasi güçleriyle hiçbir alakası yoktur. Bizler bu olayları şiddetle mahkum ediyoruz. Özellikle bu olaylar, Türkiye faşist cuntasının halklarımız üzerinde estirdiği terör ve işkencelerin en yoğun bir biçimde teşhir edildiği, ve onun "demokrasiye geçiyorum" demagojisinin son Avrupa Parlamentosu toplantısında bir kez daha açığa vurulduğu sıraya denk getirilmiştir ve bu düşündürücüdür."

Bunların yanı sıra, PPKK Polit Bürosu, Türkiye ve Türkiye Kürdistanı SOL BİRLİK, F. Almanya'daki Türkiye ve Kürdistanlı 5 demokratik örgüt, Hamburg Dev-İşçi ve yine Hamburg'daki örgütlerden ATİF, Dev-İşçi, Kawa, KKDK, KPD ve İleri konuyla ilgili bir bildiri yayınladılar.

Avrupa Konseyi "Basın Özgürlüğü Sempozyumu"

"Türkiye'de basın özgürlüğünden bahsedilemez"

Avrupa Parlamentosu'nun Türkiye aleyhine almış olduğu kararın mürekebi kurumadan, Batı Avrupa'nın bir başka ülkesinde, bir başka toplantı yapıldı ve bu kez de Türkiye'deki basının durumu gündeme geldi.

Geçtiğimiz günlerde Avrupa Konseyi tarafından İspanya'nın Sevilla kentinde "Basın Özgürlüğü Sempozyumu" yapıldı. 350 parlamenter, hukukçu, bilim adamı ve gazetecinin katıldığı bu sempozyuma, Türkiye'den de MDP "milletvekili" Yılmaz Altuğ, ile birkaç prof. katıldılar.

İngiliz Lord Mac Gregor tarafından sempozyuma sunulan "Basın Özgürlüğünde Demokrasinin Gereği Kısıtlamaların Şartları" başlıklı raporda, Türkiye'ye atıfta bulunuluyor. Mac Gregor, "Basının dizgin altında tutulduğu, başyazar ve gazetecilere uygulanan baskının artık olağan bir olay haline geldiği Türkiye hakkında ise birşey söylemek istemiyorum" diyerek, generallerin yönetimindeki Türkiye'de basının durumunu gözler önüne serdi.

Balfe'den sonra yine bir İngiliz.. Ne alıp veremedikleri var bunların Türk faşist cuntası ve onun kukla hükümetinden? Bir gün Sosyalistler, diğer bir gün Yunanlılar veya Komünistler... Bunlar "Son Türk devleti"ni ortadan kaldırmak isteyen bu "bölücü", "anarşist"lere destek oluyorlar? Niye onların dediklerine inanıyorlar da, anlı-şanlı Türk devletinin, onun prof.'larının, milletve-

(Devamı Sayfa 15'te)

Filipinler:

20 Yıllık Diktatörün Sonu Yaklaşıyor...

Nikaragua'da Somoza, İran'da Şah'ın devrilmesinde sonra, ABD'nin Pasifik'teki kalesi, 20 yıllık ittifakçısı diktatör Ferdinand Marcos'un tahtı da sallanmaya başladı.

ABD için hayati bir öneme sahip olan Filipinler'in elden gitmesi, ülkeye demokrasinin gelmesi, ABD tarafından hazmedilecek gibi değil. Bilindiği gibi ABD'nin ülke dışında en büyük iki üssü (Clark Hava Üssü ve Subik Körfezi Deniz İstasyonu) bu ülkede bulunuyor. Bunlar, hem Güney Çin Denizi'ni denetim altında tutuyor, hem de Ortadoğu petrolünün Japonya'ya ulaştırılmasında güvenliği sağlıyor. Bunun için son zamanlarda Marcos'un durumunun kötüye gitmesi üzerine, ABD Filipinler'e bağlı 7200 hektarlık iki adayı satın alarak, 8 milyar dolar harcayıp her iki üssü de buraya taşıyor. Ayrıca 1 milyar 300 milyon dolar harcayarak, bu üsleri daha da modernleştiriyor. Diğer yandan kendisi için en kötü ihtimalleri de gözönünde tutan Reagan yönetimi, Filipinler'de "Bir aksilik' olursa, üsleri bir başka ülkeye taşımak amacıyla daha şimdiden Avusturalya hükümetiyle görüşmelerde bulunuyor.

Filipin ekonomisinin durumu oldukça kötü. Sayıları 100'ü bulmayan aile şirketleri, ekonominin büyük bölümünü ellerinde tutuyorlar. İMF'nin direktifleri doğrultusunda bir ekonomi politika izleyen Marcos son zamanlarda bunu uygulamakta da zorluklar çekiyor. İMF, istediği "reform"ları uygulamaya sokmayan diktatöre vaadettiği 453 milyon dolarlık ödemede bulunmadı. Bunun üzerine, ABD Senatosu Reagan'ın hayranlığını almış olan Marcos'a 180 milyon dolarlık bir 'yardım'da bulundu.

1965 yılında seçimle Devlet Başkanlığı'na gelen Marcos'un, 1972 yılında yeniden Devlet Başkanı olması parlamento tarafından engellendi. Bunun üzerine 10 yıl süren sıkıyönetimi ilan eden Marcos, 1981 yılında gerici yasalar çıkartarak, durumunu güçlendirdi ve kendisini yeniden devlet başkanlığına seçtirdi.

Bugün diktatörlüğe karşı yıllardan beri savaşan Yeni Halk Ordusu (NPA), en güçlü muhalefeti oluşturuyor. 1969 yılında kurulan örgütün 15 bin dolayında silahlı gücü bulunmakta. Ülkenin yüzde 20'sini kontrolü altında tutan gerillalar, kurtarılmış bölgelerde toprak reformunu gerçekleştirip sağlık kuruluşlarında ücretsiz bakım yapıyor, okuma-yazma ve eğitim kursları düzenliyorlar.

Diktatörlük, gerillalara karşı mücadele için 27 milyon dolarlık bir fon ayırdı ve ayrıca "Özel eğitilmiş "polis örgütü oluşturdu. Diğer taraftan suçsuz binlerce insanın kanına girmiş olan Marcos'un çeteleri de yeni yeni yetkilerle donatılıp yeniden halka saldırıya hazırlanıyorlar.

Özellikle iki yıl evvel katledilen muhalefetin lideri Akio'nun cenazesi ile başlayan kitle gösterileri, bugün daha ileri bir noktaya gelmiş durumda. Bu da Marcos ve ABD emperyalistlerinin rüyalarını kaçırıyor.

ABD'li diplomatların ve CIA ajanlarının Reagan'a baskı yaparak birşeylerin yapılması gerektiğini söyledikleri ve bunun üzerine de Reagan'ın Filipinler'e bir elçisini gönderdiği Batı basınında yer aldı. Filipinler'e bir "Reform Paketi' ile gelen Reagan'ın elçisi Laxat, diktatöre, bunun gecikilmeden uygulamaya konması gerektiğini belirtiği, basında yer aldı.

Yine İran'da Şah diktatörlüğünün devrilmesinden kısa bir süre önce, Şah'ın resmini kapak konusu yapan Batı'nın en büyük dergilerinden Newsweek, bukez de Marcos'u kapak yaptı. Yine aynı dergi, Waşington'un Vietnam, Nikaragua ve İran'ın akibetiyle yeniden karşılaşmamak için, 20 yıllık diktatörü feda edebileceğine dikkat çekiyor. Böylelikle Marcos'un sonunun yaklaştığını belirtiyor.

Son günlerde ise, Akio'nun katilleri oldukları iddiasıyla

(Devamı Sayfa 15'te)

Şili: Pinoşe Zor Durumda..

Şili kaynıyor. Şili'de ölü sessizliği dağılıyor.. 11 Eyül 1973'ten beri Şili halkı, ABD emperyalistlerinin açık desteğini almış olan Pinoşe diktatörlüğünün kanlı pençesi altında. Faşist Pinoşe 12 yıldır Güney Amerika'nın bu zengin ülkesini İMF ve diğer uluslararası mali kuruluşların isteği doğrultusunda baskı ve zorbalıkla idare ediyor.

Hayatın her alanında görülmemiş bir düzeyde bunalım yaşanıyor. Resmi rakamlara göre işsizlik oranı, Allende dönemindekinin 6 misline, yani yüzde 30'a; dış borçlar ise beş misli artarak 20 milyar dolara ulaştı.

Ekonomik durumun dayanılmaz ölçüde kötüleşmesi üzerine, başta sendikalar olmak üzere, demokratik ve siyasi örgütler eylem çağrısında bulundular. Birçok kez grevler yapıldı. Ulusal protesto gösterileri düzenlendi. Özellikle Allende yönetiminin devrilişinin 12. yılında, Santiago'da diktatörlük karşıtı güçler, büyük bir gösteri düzenlediler; elektrik direklerini devirip, tüm Santiago şehrini zifiri karanlığa boğdular. Askeri birlikler helikopterlerle mahalleleri aydınlatıp -özellikle işçilerin oturduğu kenar semtleri- halka ateş açtılar. Yüzlerce insan çatışmalar sırasında yaralandı.

Yine 8 Ekim tarihinde, diktatörlük karşıtı gençlerden bir grup, Santiago Radyoevi'ni işgal ettiler. Gençler ile polis arasında çatışmalar çıktı. Bunu takip eden günlerde -18 Ekim'de- politik tutuklular Santiago tutukevinden kaçma teşebüsünde bulundular. Çıkan çatışmada 8 kişi yaşamını yitirdi, 26 kişide yaralandı.

Geçtiğimiz günlerde "Demokratik Birlik"in çağrısı üzerine başkent Santiago'da 500 bin dolayında insan "Özgürlük istiyoruz", "Şili'ye Demokrasi" sloganları altında düzenlenen bir protesto eylemine katıldılar.

Bilindiği gibi bugün Şili'de Pinoşe diktatörlüğüne karşı muhalefet yürüten güçler üç grupta yer alıyor. Şili Komünist Partisi, Sosyalist Partisi'nin sol kanadı ve MİR'in oluşturduğu DEMOKRATİK HALK HAREKETİ; Sosyalist Partisi'nin sağ kanadı etrafından toplanan güçlerin oluşturduğu SOSYALİST BLOK, Hristiyan Demokrat Parti (ki bu Parti Allende'yi devirdiğinde Pinoşe'yi desteklemişti), Merkez Sağ Sosyal Demokratlar ve Radikal Parti'nin oluşturduğu burjuva liberal muhalefet olan DEMOKRATİK BİRLİK.

Kitle muhalefetinin yükselmesi karşısında, Pinoşe 1984 yılında yeniden sıkıyönetim ilan etti. Sokağa çıkma yasağı, sansür ve toplantı yapma yasağı yürürlüğe girdi. Sıkıyönetimin ilanı, rejimin sarsıldığını, Pinoşe'nin zor durumda olduğunu gösteriyor..

6 Partiyên Yekıtiya Hêzên Çep Cıvinek Pêkanin û Belavokek Derxıstın

RONAHİ PÊŞTA YE

Dı şerê têkoşina çini, dêmoqrasi û dij-faşiyê da hevkariyên hêzên pêşverû lı vê xebatê da ciyeke gıring dıgre. Em dıkarın bêjın ku gavên pêşin ev e. Hımber dijmınên dı nav refên xebatkar û gelên bındest ji yekıtiyeke xurt dıvê bê sazkırın. Ev ji dı nav kar û xebatê da wadeki dirêj da bıngeh dıgre û dighije armancên xwe yê nêzık û dûr.

Lı vê babetê da YEKITİYA HÊZÊN ÇEP, lı hundır û derweyi welat bala xebatkar û dêmoqratan pır kışandiye. Nav gelê Kurd û Tırk da aligırên wi roj bı roj zêde bûye. Jı ber ku daxwaz û ditına pıraniya gelan daye ber çavan, eşkere kıriye û seba van armancan ji xebat dıke.

Partiyên dı nav YEKITİYA HÊZÊN ÇEP dane, meha Çıriya Paşin dı sala 1985 an da nûnerên van partiyan tevi delegasyonên xwe ve cıvinek pêkanin. Kar û barên Y. H. Ç. lı rojên bori dı vê cıvinê da berçav hate gırtın, ser xebat dan û standın hate kırın. Her usa ji lı ser rewşa siyasi ya iroyini dı Tırkiyê da bı fırehi hate sekınandın.

Lı cıvinê da ser têkoşina dij cunta faşi hat axıftın û xebat dı merheleke çawadane û jıvır pêve çawa dombıke?, bersiva van hat dayin. Û jı bo duwerojê hin bıryarên gıring hate gırtın.

Dawiya cıvinê belavokek hate belavkırınê. Lı belavokê da bangi hemû kesên siyasi yên çep û hêzên demoqrat tê kırın ku lı ser xwestekên rojane û yên dıvê bı lez serda bê sekınandın û xebat bê kırın, werın ba hev û bı hevra xebatê bıkın.

Dı belavokê kurtayi usa tê gotın:

"İro insaniyêt bın tûnnebûnê, dı bın xeteriyeke gıran da dıji. İmperyalizm her roj çekdariyê pêşda dıbe, lê serida Yekıtiya Sovyet û hêzên aşıtixwaz û dêmoqrat hımber vê riya çewt û xeter derdıkevın.

"Lı rojhılata navin ku Tırkiye û Kurdıstan lı vê hêlê ci dıgrın, dewlemendiya bın erd û ser erd ji gelek ın, Emeriqa Yekbûyi dıxwaze vê mıntıqê her tım bın destê xwe bıgre. Lema zortır hêzên xwe vıra cih-war kıriye. Dıji tekoşina netewi-dêmoqratik ya gelên bındest, hımber tekoşina çina karkeran her tım hazır û amade dıde sekınandınê. Şerê mabeyna İran û Iraqê dı pêşiya xebata aşıtiyê da bendeka mezın e. Dı şerê azadi û rızgariya kurdıstanê da ji şertên ne baş tine holê. İro ciyê hukma Şah, cunta faşi gırtiye û bûye cendırmê imperyalizmê ya Rojhılata Navin

(...)

Hukma faşi jı aliyê abori, çandi, cıvaki, leşkeri û siyasiyê ve xwe gırêdayi van hêzên imperyali û paşverûyan kırıne.

(..)

Ango hukma Evren-Ozal bı navê 'dıji teroristan xebat" dı Kurdıstana Tırkiyê da qetılkariyeke mezın dıkın. Şovintiya xwe her bılınd dıkın. Bı gotın be ji, nuha tenê Kurdıstanê da hukma leşkeri maye. Rûreşiya xwinmêj û nıjadperestan eva bûyêra ji rınd nişan dıke.

Partiyên ku pışti cuntayê bı aliyê wana hatiye sazkırınê, nuha heliyan û derewên wana ber çavê gelan hın baş eşkere bû. Kar û barên hêzên pêşverû û dêmoqratan komê ser hev dıbe û pêşta dıçe.

İro xweş diyare ku xwestına effuyeke gışti dı nav refên xebatkar û pıraniya gel bıngeh gırtiye, bûye daxwazên mılet. Çawa tê zanin Y. H. Ç. evê daxwazê her tım pêşta gırt, bo wê tekoşinê da û vê daxwazê kıre malê gel.

Hember êşkence û dardakırına mirovan ji iro lı welat hereketeke mezın peyda bûye. terora dewletê ku lı ser gelê Kurd tê kırın, gıhiştiye konaxa dawin. Her usa ji dıji vê karê kırêt û ne insani lı hundırê welat bı taybêti derweyi welat dengê xurt derdıkeve.

Qeyd û bendên ku danine pêşiya karkeran bı gotınek dın, dıji qedexe kırına grev û bazariya komi, karker xebat dıkın.

Bılındbûn û pêşta çûna gav bı gav, dı nav gel tırsa cuntaya faşi mezın dıke. Aliki dıxwazın disa bı umûdên derewin derxıne piyasê, alikiva ji rêxıstınên nû wek MİT, DAL, Kontr-Gerilla sazdıkın. Têror û zordestiyên dewletê bı vê rêxıstınê va wê derweyi welat ji pêkbinın. Evi yeki eşkere dıbêjın û rojnamê wana ji dınıvısinın.

Dıji van hemû neheqi û zordestiyan, jı bo ruxandına hukma faşi bona destxıstına hukmeke dêmoqratik Y. H. Ç. bangê hemû hêzên dij-faşiyê û hêzên çep dıke, ku bı wan ra yek bı yek an ji bı rêxıstını hevkari û hevxebatê bıke.

Seba yekıtiyeke xurt û bıngehin çı destê Y. H. Ç. were tu car nayê teqsir kırın. Ronahi pêşiya gelên me dane.

Werın em pışt bıdın hev, destê xwe jı hev neqetinın. Dawiya hukma faşi binın, riya azadi û dêmoqrasiyê vekın ku rojek pêş ber bı cıvateke sosyalisti rê bıkarıbın vekın."

ŞEVÊN BİRANİNA CİGERXWİN

Dı yêk saliya mırına helbestvanê Kurd yê mezın Cigerxwin, KOMKARê lı Bajarên Wuppertal û Ulm şevên biranina Cigerxwin amade kır.

Şeva Wuppertalê roja 24 Çıriya Paşin dı salona Opera da çêbû. Dı destpêka şevêda hemû mêvan daqiqakê jı ber Cigerxwin û şehidên Kurdıstanê rabûn ser piyan.

Serokê KOMKARê dı axaftına vekırına şevê da lı ser mirovti, efrandın û xebatên Seydayê Cigerxwin sekını û pêwistıya cıvinên biranina wi û ya nasiya wi ani ser zıman.

Nıviskar Dr. Rehber Rêzan ji, dı şevê da lı ser rola Cigerxwin dı Edebiyata Kurdi da axaft. İngo Rasch bı navê Daira Çandi ya bajarê Wuppertal ku, alikariya şevê kırıbû, çend gotın lı ser rewşa Kurda kır û pıştgırtiya xwe nişan da.

Bı gotın, dias û helbestan dûr û dirêj behsa jiyana Cigerxwin, xebat û efrandınên wi hate kırın. Dengbêj û hozan Kamil, Delal û Seydo helbest û stranên Cigerxwin û geleri pêşkeş kırın.

Zêdetırı 400 kesi dı şevê da beşdar bûn û eleqekê mezın guhdari programa şevê kırın.

Ew programa şevê biranina Cigerxwin, lı Ulmê ji, roja 1 Çileyê pêşın hate pêşkeşkırın. Dı wê şevê da lawê Cigerxwin Azad lı ser mirovti û jiyana Cigerxwin axaft. Wi got: "Cigerxwin bı rasti dostê KOMKAR bû".

Ozanê Kurd yê navdar Şıvan ji dı şevê Ulmê da beşdar bû, helbestên Cigerxwin, stranên tarixi û yê geleri pêşkeşkırın. Gruba Stranbêjên Elman bı navê "Das Andere Lied", bı elmani û kurdi çend stran gotın. Folklora Komela Karkerên Kurdıstan lı Nurnberg çend listikên Kurdıstanê pêşkeş kır.

Jı 600 kesi zêtır mirov, dı wê şevê da beşdarbû. Serokê Yekıtiya Sendiqên Karkerên Elman DGB, lıqê Ulm û nûnerê VVN-Yekıtiya Elmanên Dij Faşizmê ji dı şevê da beşdar bûn pışgırıyê nişan dan.

Malbata Cigerxwin jı Swed, Gruba Partiya Keskan dı parlamentoya Elmanya, Partiya Komunista Elman, Komita Pıştgırtiya Ewropa bı Gerçek ra, Gûltekin Gazioglu serokê Komela Mamostên Tırkiye, Rastiya Karker, Gruba Amnesti İnternasyonal lı Ulm, Hevalên rêxıstına Xelasi (Kurtuluş) lı Ulm, Fidef Ulm, Helbestvan Gundi, Fırat Ceweri Hesen Dewran jı şevên biranina Cigerxwin ra sılavname şandın.

Dersên Zmanê Kurdi

38

ŞÊXÊN GIZANÊ

Lı hêla me, lı gundê Gızanê ocaxa şêxan heye. Şêxên Gızanê iro sê bra ne. Şêx İzzeddin, Şêx Tahır û Şêx Nûreddin.

Weki tê zanin, gundi şêxan wek merıvên bımbarek dıhesıbının. Dıçıne dest û lingên wan, dıayên wan dıstının. Gora pır kesan şêx xwedi hêkmet ın. Lı ser hêkmetên şêxan gele hıkyat tê gotın.

Şêxên Gızanê bı nıjad, xwe dıgehının Xalıd bin Welid. Gora hıkyatê, gava bapirê wan jı Erebistanê hatiye van doran lı hırçeki siwar bûye, dı dest da ji, mina qamçi, marek hebûyê. Ew, bı vi mari hırç dajotiye.

Nıfûzên wan gelek mezın e. Lı çarali Bidlisê, Sêrtê û Mûşê bı hezaran mirêdi wan hene. Her sê bran karên şêxtiyê dı nav xwe da parva kırıne.

Şêx İzzedin mezınê wan e. Ew bı karê ol mıjûl dıbe, hêkmetan nişan dıde

Gora gotına gundiyan, Şêx İzeddin, rojeki zıvıstanê çûye gundê Mılanê. Her der dı bın berfa stûr da bûye. Şêx jı xwediyê malê ra gotiye:

- Dılê mın temetêz û xiyaran dıxweze!

Gundi şaş bûye. Jê ra gotıne:

- Ma efendi, zıvıstan e; nıha temetêz û xiyar tê dıtın?

Şêx çavê xwe gırtiye, demeki usa sekıniye, paşê vegeriye wan, gotiye:

- Bıçın, lı newala Kortan dareke gûzê ya mezın heye; lı koka wê bınêrın..

Newala kû şêx gotiye lı jêri gund bûye. Çend gundi derketıne, çûne newalê, lı dora gûzê ya mezın gerine. Lê çı bıbının: xıyar û temetêzên teze dı koka darê da dısekının!

Jı wê rojê şun da hêkmeta şêx dı nav gundan da belav bûye û navê wi gıhıştiye welatên dûr. Mırıdên wi qat bı gat zêde bûne, lı derê wi cıvine. İro mala şêxan mina pêtaga mêşan dışuxule..

Gundiyên reben bê hay bûn ku lı bajaran her dem, dı rojên çıle da ji hêşinayi, xıyar û temetêz têne dıtın. Ew lı welatên germ û lı camekanan dıbın û dı nav rojeki-du rojan da dıghên sıfrê dewlemendan. Û wan ne dızani ku, rojeki berê naseki şêx jı Enqerê hatı bû û jê ra temetêz û xıyar ani bûn; wi ji gava hatı bû gund, ew lı ser rêya xwe dı koka gûzê da vertı bûn.

Merıvên ku bo dıtına şêx tên tım bı xwe ra xeletek tının: karek an berxek, mih û bızın, merş û xalıçe, mast, rûn, û penir, dan û sawar.. Hın kes ji pere dıdıne şêxan.

Berê mala şêxan du qat bû. Şêx İzeddin lı qatê jorin rûdınışt. Merıvên şêx, berê, mêvan lı qatê jêrin dı odeyek freh da dıdan rûnıştandın. Û wan, mırid jı şêx ra çı aniye hin dıbûn û bı mikrofeneki dızi xeber dıdane şêx. Kingê mırid derkete hızûra şêx, wi xal û xatır jê dıpırsi û tıştê ku aniye nav lê dıda û jê ra spas dıkır. Ango, mırid ku beroşek rûn aniye, şêx wıha dıgot:

- Tu xêr hati, fılan kes. Lê te çıma bo rûn zehmet kır! Xwedê qebûl ke û jı te û zar û zêçê te razi be..

Mırid, hımber vê gotınê şaş dıbû û dıma. Gelo, şêx çawa dızani ku wi rûn aniye? Pıştre ji baweriya xwe pê dani ku ew xwedi hêkmet e, jı xeybê dızane..

Bı vi awayi, bımbarekiya şêx, her ku çû dı nav mılet da fıreh bû. Her usa ji, ew roj bı roj dewlemendtır bûn.

Her sê bran, bı vê qezenca mezın lı hêla Bidlisê û Mûşê erdê freh kırin. Lı gundê Gızanê baxçeyek mezın serrast kırın. Dı orta bêxçe da qonaxeki modern û çarqati danin. Qonax lı serê vi çiyayi bı kaloriferê germ dıbe, bı elatrigê tê roni kırın. Qatên wê freh ın, jı dûr va mina qesreki bılınd û freh xuya dıke.

Gundiyên reben dı avakırına bêxçe û gonaxê da, dı anina elatrigê da belaş, bı dıl û can xebıtin. Şêxan û hempayên wan dıgotın: "Ki dı karê şêxan da bıxebıte sewabek mezın hıldıde û dıçe bıhûştê!" Bona vê yekê, şêxan bo karkeriyê tu mesref ne kırın û serda ji, jı mıridan gelek pere komkırın.

Dı Gızanê da şêxan medrese vekırın. Dı vê medresê da qasi 70-80 suxte, ango feqi dıxwının. Şêxan, bo xercên medresê jı gundan gele tıştên xwarınê, cıl, nıvin û pere komdıkın. Ewana bo medresê lı deşt û bajarên nêzik aş çêkırın û dan şuxulandın. Lê qezencên medresê, pırani dıkeve berika şêxan.

Dı medresê da şêx İzeddin ders dıde. Lê karên berhevkırına xelet û beşên mıridan, idara aş û karxanên dın dı dest Şêx Tahır da ye. Ango ew lı karên abori dınêre..

Şêx Nureddin lı mektebên tırkan û zaningehên frengan xwendiye. Ew bı çend zmanan dızane. Her usa ji, panzdeh sal e ku lı perlamentoya Tırkiyê endam e. Çar salan da carê hılbıjartına parlamentoyê çêdıbe û ew tım tê hılbıjartın. İro rayên gundiyan ji mina bêşeki şêxtiyê ye, wek mılkê wan e.

Rûmeta şêxan lı derê hukumetê ji gelek bılınd e. Gava memûrêk mezın tê gund, lı wan dıbe mêvan. Mabeyna wan û hukumeta Tırk gelek xweş e. Çıma xweş ne be, mafê şêxan û ya hukumeta Tırk yek e, herdu ji gelê Kurd kırıne bende û heyiyên wi dızın. hukumet destê Kurdan gırê dıde, şêx ji çavê wan..

Lı karê şêxan yê derê hukumetê Şêx Nureddin dınêre. Hın kesên hışyar, bo wi "wezirê şêxan yê dervayi" dıbêjın.

(Dûmahik Heye)

NEMA QANATE KURDO ...

(Destpêk rûpela dawi)

Evna berhemên zımanine û jı bilê bendên bı zımanê rûssi derketıne lıser zımanê kurdi û jı bili perwerdekırına 19 doktorên zanısti dı çanda kurdida.

Qanatê Kurdo dı nav pırsên zımênda namine, ew dest dırêji gencina netewa kurd dıke, folklorê komdıke û pırtûkekê dıweşine bı tipên erebi:

9- Qanati Kurdo (Kurdoev), Komele teksti folklori kurdi le zari kurdekani 8. Soviêtewe, Bexda, 1976

Dı wê babetêda Q. Kurdo pır xebıtiye, agahdariya mın heye ku pır destnınıvis lı şûna xwe hêştiye, jı ber ewna raberi mın kırın, gava serkarê mın bû, hêvi dıkım ku rojekê em wan berheman çapkıri bıbınin.

Mamosteyê mezın hest dıke ku valayiyeke mezın heye dı warê destnexıstına berhemên klasikên kurmancanda, ew dıxebıte û vê entlogiya helbestvani, lı gel çend bendên teori lıser edebiyata kurdi pêşkeşi kurdan dıke:

10- Qanatê Kurdo, Prof. Tarixa Edebiyata Kurdi I, Stockholm, 1983, 192 r.

Bı zımanê rûssi Q. Kurdo pır bendên nırxin nıvısine, hêvi dıkım ku xwendevanên Kurdıstanê rojekê wan bı kurdi bıxwinın.

Hin esereka dın nırxin heye ew ji "Biraninên"mamosteyê mezın, wê dı wan biraninada bı dûr û dırêji lıser jiyana xwe, nemaze dı kurdolociyêda pır tışt ronahi kırine hin tışt jı wan biraninan jı mınra xwendın û gotın: ewne ji hin negıhiştine destên xwendevanan.

x x x x

Xebat û têkoşina mamostê me kurdan profêsor Qanatê Kurdo 57 salan ajot; berhemine gıranbıha lı şûna xwe hêştın dı warê zımanê maderda, dı warê litêratûra netewi da warê folklok û dirokêda, rehmeti hebûna me a rewşenbiri dewlemend kır, pırsên gıring dı kurdolojiyêda pêşda bırın; kes tuneye jı xwenda, pısporan û jı nıştımanperwerên kurdistan ku navê wi nebıstıbın û lı hemû zaningehên cihanêda dı pışkên İranistikêda sûd û fêdê jı karên wi werdıgrin.

Bextewariye ku mirov bı vi cureyê cihanê lı paş xwe bıhêle.

"BASIN SEMPOZYUMU"

kilerinin söylediklerine kulak asmıyorlar? Zaten oldum olası bu Avrupalılar Türkleri anlamadılar!.. Bugün de anlamıyorlar!..

Mevcut kırıntı halinde bulunan demokratik haklar, 12 Eylül faşist darbesiyle tamamen ortadan kaldırıldı. Tüm basın-yayın ağır bir sansürden geçirildi. Sıkıyönetim kumandanlarının bilgisi olmadan hiçbir haberin gazetelerde yer almaması gerektiği, sorumlu yazı işleri müdürlerine "münasip" bir dille anlatıldı. Tüm basına tek elden, kumandanların "okey"lediği haberler dağıtıldı. Beş yıllık süre içersinde hasbel kader de olsa, bazı yazı, haber ve karikatürlerin yayınlanmasından dolayı, birçok sorumlu yazıişleri müdürleri sıkıyönetimin kapılarını aşındırdı; birçok gazete ve dergi süresiz kapatıldı.

Basın-yayın üzerindeki her türlü yasak ve sansürün kaldırılması, gerçek bir demokrasinin ülkeye gelmesiyle mümkündür. Bu demokrasi de kitlelerin aktif mücadelesi sonucunda elde edilecektir. Bunda kimsenin şüphesi yok..

WALLRAF'IN ...

ler kitabında yayınlanan bir resmin sahte olduğunu ileri süren WZ gazetesine karşı açtığı davayı kazandı.

Günter Wallraf, bu kitaptan elde edilen gelirin önemli bir bölümüyle açmış olduğu fonla yabancılarla dayanışma için harcama yapma gibi onurlu bir işte yapıyor.

Wallraf 'En Alttakiler''de en üstekilerin marifetlerini, düzenbazlıklarını teşhir etmekle kamuoyunu duyarlı hale getirdi. Bazı firmaların bu kitabın çıkışından sonra yabancılara yönelik daha duyarlı oldukları ve işyerlerinde sağlığa zararlı alanlarda önlemler alma tavrı içinde olduğu basına yansıdı. Elbette bu teşhir sonucu kaçak işçilerin belki bazıları iş bulmada zorlukta çekecekler. Ama buna bakıp bu denli haksızlık karşısında susmak hiç doğru olmaz. Tüm kaçak işçilerin normal işçi statüsünde çalışma hakkı elde etmeleri için tüm demokrasi güçleri çaba harcamalıdır.

FİLİPİNLER

yargılanan Filipin Genel Kurmay Başkanı ve 25 arkadaşı, mahkeme tarafından "suçsuz" bulunup beraat ettiler. Mahkeme Akio'nun "komünistler tarafından öldürüldüğü" kararına vararak, kuklalığını gösterdi. Karar, uluslararası planda bir skandal olarak değerlendirildi. Mahkemenin yapıldığı yerde binlerce kişi, diktatörlük aleyhine gösterilerde bulundular. Daha sonra 6 muhalefet partisi, Şubat ayında yapılacak seçimlerde AKİO'nun karısını aday olarak diktatöre karşı destekliyeceklerini açıkladılar.

Tüm bunlar, ABD'nin Pasifikte'ki dostu Marcos'un durumunun hiçte iyi olmadığını gösteriyor.

SALNAME-1986-KALENDER

KURDISTAN

KOMKAR'IN 1986 TAKVİMİ ÇIKTI
7 DM
Tek isteklerde 8 DM'lik posta pulu gönderilmesi

DELAL'İN 1. KASETİ YENİ ÇIKTI
10 DM
Tek isteklerde 12 DM'lik posta pulu gönderilmesi.

KOMKAR Federasyona Komelên Karkerên Kurdistan lı Elmanya Federal
Föderation der Arbeitervereine aus Kurdistan in der BRD e. V.
Burgunderstr. 35-37, 5000 KOLN 1, BRD, Tel: 0221/ 21 19 32

Nema dilê Profêsor QANATÊ KURDO ji lêdixe

Dr. Rehber RÊZAN

Mirina rewşenbirên Kurdistanê di salên 1984 - 1985 da me qelemhilgirtiyan û kamêrehilgirtiyan didin ber pirsike mezin, jiber ta radeyekê pêwiste cihên wan werinegirtin, ta radeyekê pêwiste em valahiya wan hêştine bigirin.

Her neweyek li gor karinên xwe rola xwe dilize di pêşdabirina tevgera azadixweza gelê kurdda çi di warên siyasi da, leşkeri da û çi di warê qelemhilgirtinê da, gava rehmetiyan Tewfiq Wehbi, Cigerxwin, Yilmaz Guney, Eladin Sicadi, Qanatê Kurdo û yên din dest avêtibûn çalakiyên rewşenbiri, di wê demêda rewşa jar pengiribû liser rûyê litêratûra kurdi wan bi koşişên dûr û dirêj hebûna me û çandi dewlemend kirin û hinek amiyên rêya dijwar li pêşiya hevwelatiyên genc dûz kirin û afirandine giranbûha pêşkeşi me xwendevanan û kurdolojiyê kirin.

Bi min sexte (dijware) ez şinebenda, şinegotina û şinehozana liser bilimetên me kurdan binivisinim, bêjim, biafirinim, lê çibkim rê li daxwezên heval û hogiran nayêne girtin, ez neçarbûm çend gotina derheqa mamostayê xwe profêsor Qanatê Kurdo rêz bikim, bi bona mirina wê, roja 31.11.1985 me sêwi dibêle û li Lêningradê canda.

Qanatê Kurdo li Kurdistana Bakur li gundê Susizê sala 1909 ji diya xwe dibe. Gava zaro 6 sali dibe karbidestên tirkên ermeniya û hin kurdên mê ên êzidi didinê kuştinê û ji malbeta Qanat bêtiri sed mirovi têne kuştin û tenê 4 zaro li şûnê diminin, yê tevi mezin ji wana Reşidê Osman bû -pismamê Qanat - wê demê 15 salibû. Yekemin car mala Qanat li gundeki Ermenistana Soviyêti ciwar dibe û di rewşeke diravi xerep da dijin. Pir li wir naminin û vê carê bi hêla Gurcistanêda diçin; li bajarê Tiflisê Qanat dixwine û di berra dixebite. Di sala 1928 da qûnaxeke nû vedibe di jiyana Qanatê Kurdoda, ew dibe xwendewan li zaningeha Lêningradê li fakûltêta karkeri û li wir kuşmendiya xwendevan bala kurdnasên mezin Y. Orbêli û A. Frêyman dikşinin, bi arikariya wan deriyine nû ji Qanatê Kurdora vedibin, ew kurdolociyê ji xwera dike amaca yekemin.

Sala 1931 li zaningeha Lêningradê çalakiya kurdolociyê tê vejandin û li wir melbendeka (merkezeka) nû peyda dibe, li wi cihê 8 xortên nû diplom wergirti dixebitin 4 ji wana kurd bûn û Qanat di nav wanda bû.

Pirsa gramatika Kurdi ji Qanatê Kurdora dibe xemeke mezin, ew di wê babetêda dixebite li gel hevalên xwe, diçun nav kurdên Ermenistanê li nav gundan digerin, matêrila ji zanayên folklorji biref dikir û wana vedikolin, bend û pirtûkan dinivisinin, li konfêrênsên zanisti beşdar dibin wek pisporên genc.

Sala 1933 a yekemin konfêrênsa kurdolociyê li Êrêvanê pêk tê, di wê civinêda Haciyê Cindi, Aminê Ewdal, Arabê Şemo û Qanatê Kurdo raporên zanisti, liser çanda kurdi dixwinin. Rapora Q. Kurdo bi vi sernavi bû: "Bingehên rêzimana kurdi".

Qanatê Kurdo wek zimanzan liser wê rêye dere, şerê cihani duhem wi hinekê ji kar bi dûrdixe, ew ji tevi gelên Soviyetstanê bergiriya welêt dikin li diji faşizmê almani.

Sala 1947 li Institûta Rohilatnasiyê li Lêningrad mijûli ziman, êtnografiya û litêratûra netewa kurd dibe, herweha dersên zimanê kurdi li zaningehê didan şagirtên edebiyata irani. Pişti 2 salan bûyereka mezin di jiyana dibistana kurdida li Ermenistanê peyda dibe bi derketina yekemin gramatika Q. Kurdo, ew bi pirtûkekê nake, hewldide ji hemû sinfanra binivisine û vaye em navên wan rêz dikin:

1- Kurdo Q. :Gramatika zimanê kurmanci ya kurt. Bona dersxanêd III-IV, Êrêvan 1949. 159 rûpel.

2- Kurdo Q. : Gramatika zimanê kurdi. Ser zaravê kurmanci. Bona komêd V-VI, Êrêvan, 1956, 175 r.

3- Kurdo Q. : Gramatika zimanê kurdi (zaravê kurmanci) bona dersxanêd V-VIII, Êrêvan 1960, 213 r.

4- Kurdo Q.: Gramatika zimanê kurdi bo sinfên III-IV û IV-VIII, Êrevan 1970

Ev pirtûkên dibistanin ku zimanzanê mezin Q. Kurdo ji zaroyên gelê xwera nivisine li Ermenistanê, bi vi karê Mamoste dibe yek ji bextewartirin zimannasin, ma ji wê rûmetdartir heye ku pirtûk li dibistan bêne xwendin û bi saya wan hini zimanê mader bibin, belki rojek bê ku ewna li dibinstanên Kurdistana serbixwe bêne xwendin. Di warê zanistiya zimênda Q. Kurdo du pirtûkên nirxin pêşkeşi kurdolociyê dike, bi zimanê rûssi:

5- Kurdoev K. Gramatika zimanê kurdi (bi rûssi) Moskova, 1957.

6- Kurdoev K. Gramatika zimanê kurdi liser matêrialên kurmanci û sorani, (bi russi) 1978.

Gava pirtika dawiyê derket em xwendevanên Kurdistanê li Soviyêtstanê gelek şabûn, ji her bajareki da pirozbayi ji Q. Kurdora diçûn ew ji pir kêfxweş bû gava me pêşneyar kir ku wê şakar berhemê wergerine kurdi û bidine çapê li Ewropa Rojava. Bi evineke mezin liser gramatikê dixebite û pirtûka sala 1970ê çapbûye tine ser tipên latini û 2-3 mihan li havingeha xwe şev û roj kar dike ta wê bi kurdên derva gihnê: "Ev rêzimana -dibêje Q. Kurdo- bi dil û can hatiyê nivisandin bona xebatkar, gundi, pale, şivan û gavanên kurd, yên ku mecbûr bûne ji welatê xwe derketin hatin Ewropa ku bi serbest bixebitin û bijin." û rêkxirawa KOMKAR wê diweşine sala 1981 li Frankfurtê.

Diyare danina pirtûkên rêzimanê tenê ne bese, eger peyv netêne naskirin û şirove kirin, bo pêkanina wê amancê zimannasê mezin du ferhengên kurdi û russi datine.

7- Kurdoev K.: Ferhenga kurdi-rûssi, Moskov, 1960, 890 rûpel.

8- Kurdoev K. û Yosûpov Z. Ferhengi kurdi- rûssi (sorani), 1983, 752 rûpel.

(Dûmahik Rûpel 15'da)

Mercên aboneti: 6 mehi 10 DM, sali 20 DM.
Abone şartları : 6 aylık 10 DM, yıllık 20 DM.

Hesap-No: Postscheckamt Frankfurt
Konto-Nr. 405767 - 606

BERXÊ KOMKAR

Xwedi : Federasyona Komelên Karkerên Kurdistan li Elmanya Federal
Navnişan : 5000 KÖLN, Burgunderstr. 35 - 37 Elmanya Federal
Berpirsiyar : N. Ateş

IMPRESSUM
Herausgeber: KOMKAR - Föderation der Arbeitervereine aus Kurdistan in der BRD e.V.
Verantwortlicher Chefredakteur: N. Ateş
Druck: Eigendruck